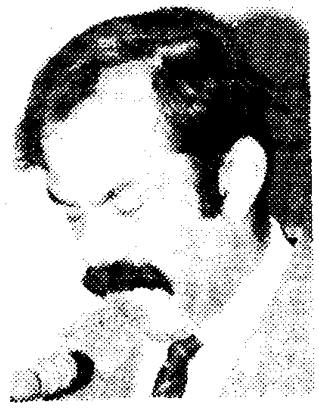


SMITS ...OKSNA...

108STE JAARGANG — NO.: 197 WOENSDAG 28 AUGUSTUS 1991

AMIGOE

Prekè

Smits wil on(der)wijs graag minister blijven....

Frankrijk stelt arbitragecommissie voor

EG wil vredesconferentie beleggen over Joegoslavië

BRUSSEL — De EG-landen willen een Joegoslavische vredesconferentie bijeenroepen die voorziet in arbitrage voor het oplossen van de geschillen. Als de strijdende partijen in Joegoslavië hiermee niet voor zondag (1 september) akkoord gaan, dan zal de EG zelf gemeenschappelijk internationaal optreden overwegen, zo heeft minister Hans van den Broek (buitenlandse zaken) woensdagochtend meegedeeld.

De EG-ministers van buitenlandse zaken hebben in een gemeenschappelijke verklaring, die dinsdag na middernacht werd uitgegeven, niet gezegd wat dit internationale optreden kan inhouden. Maar vooral Duitsland neigt naar erkenning van Kroatië en Slovenië als onafhankelijke staten.

In de verklaring wordt scherpe kritiek geleverd op Servië en het federale leger. De ongeregelde Servische troepen zijn op de verkeerde weg als zij denken dat zij de problemen die zij van de nieuwe grondwettelijke orde verwachten met militaire middelen kunnen oplossen. Het is nog meer verontrustend dat niet langer kan worden ontkend dat eenheden van het Joegoslavische leger Serviërs actief steunen. Het presidium - de collectieve staatsleiding van Joegoslavië - dient onmiddellijk een einde te maken aan dit onwettig optreden van strijdkrachten onder zijn commando".

Duidelijk doelend op pogingen om voornamelijk door Serviërs bewoonde delen van Kroatië bij Servië te voegen, zeggen de EG-ministers nimmer een politiek van voldongen feiten te zullen aanvaarden. Grenswijzigingen die door geweld zijn teweeggebracht zullen niet worden erkend, en de EG vraagt andere landen dit ook niet te doen.

VOORSTEL

Frankrijk zal de EG-partners voorstellen een arbitragecommissie te vormen die binnen twee maanden een oplossing moet vinden voor de politieke crisis in Joegoslavië. Dit heeft een officiële Franse woordvoerder dinsdag gezegd vlak voor de ingelaste vergadering van de twaalf EG-ministers van buitenlandse zaken. Duitsland steunt naar zijn zeggen het idee.

Nederland zou ook een voorstel voor de Joegoslavische kwestie in petto hebben maar de woordvoerder van minister Van den Broek, die de vergadering leidt omdat Nederland (tot 1 januari) EG-voorzitter is, wilde niets over de inhoud kwijt. De commissie zou vijf leden moeten tellen, een Kroaat, een Serviër, een Joegoslaaf en twee leden uit de Europese gemeenschap.

Voorwaarde is wel dat er een "absoluut staakt-het-vuren" in heel Joegoslavië heerst. Daarop zou dan toezicht moeten worden gehouden door de EG. De gemeenschap zou in ruil bereid zijn de twee maanden geleden bevroren hulp aan Joegoslavie te hervatten. Dumas' woordvoerder noemde geen cijfers maar het benodigde aantal waarnemers zou weleens in de honderden kunnen gaan lopen.

OORLOG

De strijd in Kroatië is ondanks bemiddelingspogingen van de EG (in de persoon van de Nederlandse ambassadeur in Parijs, Henry Wynaendts) de laatste dagen zo uit de hand gelopen dat een echte oorlog voor de deur staat. De Kroatische regering maakt zich al op voor een algehele mobilisatie.

Ontsporing metro in New York



■ NEW YORK — In de ondergrondse van New York heeft zich woensdagochtend een ernstig ongeluk voorgedaan. Minstens vijf mensen kwamen om het leven toen een metrotrein ontspoorde onder Union Square in Manhattan, zo deelde een politiewoordvoerder mee. Andere berichten spraken over zeven doden en mogelijk 150 gewonden. Het eerste rijtuig werd door midden gesneden toen de trein op een steunpilaar inreed. De vier volgende wagons liepen eveneens uit de rails. "Wij mogen van geluk spreken dat niet iedereen dood is", zo zei een politieman. Twee uur na het ongeval was de politie er nog niet in geslaagd alle passagiers uit het verwrongen metaal te bevrijden. Op de foto: eerste hulp aan de slachtoffers.

Coupplegers wacht zwaar oordeel

MOSKOU/WASHINGTON — De plegers van de staatsgreep in de Sovjetunie hangt tussen tien jaar gevangenisstraf en de doodstraf boven het hoofd. Dit heeft de Sovjettelevisie dinsdagavond gemeld.

De coupplegers worden aangeklaagd krachtens artikel 64 van het Wetboek van Strafrecht, dat "verraad van het vaderland" betreft, zo werd verklaard in het Vremjatelevisiejournaal. Op beschuldiging van het komplot zijn onder anderen gevangen genomen expremier Pavlov, vice-president Janajev, KGB-chef Krjoetsjkov en minister van defensie Jazov.

Gratie voor generaal Michel Aoun

BAYRUT — De Libanese ministerraad heeft dinsdagavond de vroegere christelijke legeraanvoerder en premier generaal Michel Aoun bij een speciale maatregel gratie verleend. Hij dient het land binnen 48 uur te verlaten. Dit is vernomen uit officiële bron in Bayrut.

Generaal Aoun vluchtte tien maanden geleden de Franse ambassade in de Libanese hoofdstad binnen. Frankrijk bood hem politiek asiel aan, maar hij kon Libanon niet verlaten.

Aoun was van 1988 tot 1990 leider van een militaire regering in het christelijke gebied ten noorden en oosten van Bayrut. Hij werd uit de macht gezet bij een offensief van Syrische en Libanese troepen tegen het paleis in Baabda waar hij zich met zijn troepen had verschanst.

De door Syrië gesteunde Libanese regering had de gratieverlening voorgesteld aan president Elias Hrawi. Maandag ging het Libanese parlement akkoord met een algemene amnestiewet inzake oorlogsmisdaden die zijn gepleegd tijdens de vijftien jaar van burgeroorlog in Libanon.

VS dringt aan op staakt het vuren:

Echte oorlog in Kroatië lijkt niet te vermijden

WASHINGTON/ZAGREB — De Verenigde Staten hebben dinsdag aangedrongen op een onvoorwaardelijk bestand in Kroatië. De inwoners van Zagreb, de hoofdstad van Kroatië, zijn op het ergste voorbereid.

"Wij dringen er bij alle partijen op aan onmiddellijk een onvoorwaardelijk bestand in acht te nemen", zei de woordvoerder van buitenlandse zaken in Washington. "De VS maken zich steeds meer zorgen om het aanhoudende geweld in Kroatië, dat zich tot een niveau ontwikkeld heeft waarop Servische guerrillastrijders en eenheden van het Joegoslavische leger grotere stedelijke centra in het oosten van Kroatië aanvallen", aldus Richard Boucher.

Hij wees er op dat de Verenigde Staten, de Europese Gemeenschap en de leden van de conferentie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE) klaar staan om de geschillen in Joegoslavië te helpen verzoenen "door middel van een proces van vreedzame dialoog".

Ondanks de plotselinge ontmoeting van de Kroatische leiding met Joegoslavische generaals op het eiland Brioni zijn de inwoners van Zagreb op het ergste voorbereid. Ze rekenen binnen 48 uur op een aanval door het federale leger en Servische guerrillastrijders.

Langs de invalswegen van Zagreb zijn tankversperringen aangelegd. Om de driehonderd meter controleren de politie en leden van de nationale garde auto's. Men vermoedt dat het leger, gesteund door Servische strijders, op maar een paar kilometer van de stad ligt. In de republiek wordt nog steeds gevochten om strategisch belangrijke dorpen. Veel Kroaten zijn er van overtuigd dat de Servische guerrillastrijders met behulp van het federale leger nieuwe grenzen willen trekken. Haast niemand gelooft in een politieke oplossing. Men bereidt zich voor op wat men "de totale oorlog" noemt.

HAATGEVOELENS

Ondanks alle propaganda in de media, die de Kroaten op oorlog moet voorbereiden, geven weinigen blijk van haatgevoelens. "Het leven gaat gewoon door, ook al wonen in deze stad 20 procent Serviërs", zegt een politieman. Op zijn uniform hebben Joegoslavische symbolen plaats gemaakt voor Kroatische emblemen.

Sommigen geloven dat radicale hervormingen in de economie een eind kunnen maken aan de nationalistische ruzie. De Kroatische leiding, die vooral onder bepaalde intellectuelen als "een groep scherpslijpers" geldt, zou dan niet meer op de steun van het volk hoeven te rekenen. Maar ook Serviërs in Zagreb denken dat hervorming van de economie een eind aan de strijd zou kunnen betekenen.

Kroaten en Serviërs die men in Zagreb spreekt, zijn voorstander van economische hulp door de Europese Gemeenschap, als de twaalf de huidige republiekgrenzen in Joegoslavië erkennen. Ondertussen geloven veel inwoners van Zagreb niet, dat het westen of de Verenigde Naties hen voor het dreigende onheil kunnen behoeden.

Op de afdeling intensivecare van het ziekenhuis van Zagreb liggen leden van Kroatische milities die niet geloven dat het federale leger alleen gebruik maakt van oude Sovjet-geweren, zoals Belgrado bij herhaling verklaard heeft. Een jonge man heeft ernstige brandwonden, die volgens een dokter het gevolg zijn van napalm.

Een hotelportier gelooft ook niet meer in een goede afloop: "U kunt maar het best naar Brioni gaan. Op zijn laatst in het weekeinde gaan de Serviërs en het leger ons bombarderen".

Duitsland haalt banden aan met Balten



■ BONN — De drie buitenlandse ministers van de Baltische republieken Estland, Letland en Litouwen maken een V-teken, nadat zij in Bonn een verdrag ondertekend hebben ter versteviging van de banden tussen Duitsland en de Balten. Van links naar rechts: Algiridas Saudarga van Litouwen, Lennart Meri van Estland en Janis Jurkans van Letland.

West-Japan getroffen door aardbeving

TOKYO — Het westen van Japan is woensdagmorgen getroffen door een krachtige aardbeving. Het epicentrum van de beving, die een kracht had van zes op de schaal van Richter, lag in het district Shimane (ongeveer 550 kilometer ten westen van de hoofdstad Tokyo). Dat heeft het Nationale Meteorologisch Instituut van Japan bekendgemaakt.

De politie in het getroffen gebied berichtte dat zij nog geen berichten over zware schade had ontvangen. Volgens het instituut deed de beving zich om 10.30 uur (plaatselijke tijd) op het Japanse hoofdeiland Hoensju voor. De beving werd vooral in de westelijke kuststeden Matsue en Yonago gevoeld. Ook in de zuidelijker gelegen kuststeden Hiroshima en Okayama werd de beving waargenomen.

KGB-top krijgt massaal ontslag:

Gorbatsjov maakt principekwestie van behoud unie van republieken

MOSKOU — De president van de Sovjetunie, Michail Gorbatsjov, heeft woensdag het gehele bestuurscollege van de geheime dienst, de KGB, ontbonden naar aanleiding van de mislukte coup van vorige week. Dat heeft een woordvoerder van de eens zo gevreesde geheime dienst verklaard.

De woordvoerder zei dat Gorbatsjov de maatregel in een uitgevaardigd decreet bekendgemaakt heeft. Een van de leden van het bestuurscollege, voorzitter Viktor Groesjkov, is inmiddels ontslagen, maar andere leden van het bestuurscollege kunnen op hun post blijven zitten. Hun bevoegdheden zijn echter aanzienlijk ingeperkt.

Gorbatsjov heeft ook bevolen de honderdduizenden troepen van de KGB onder te brengen bij het ministerie van defensie. Het officiële persbureau Tass berichtte dat tot dusver twaalf hoge officieren zijn gearresteerd op beschuldiging van verraad in verband met de poging Gorbatsjov aan de kant te zetten. Zeker drie anderen, onder wie Gorbatsjovs persoonlijke militaire adviseur Andrej Achromejev, hebben inmiddels zelfmoord gepleegd.

In een verbitterde rede tot het parlement beloofde Gorbatsjov dat hij het leger en de KGB zal reorganiseren, gezien het feit dat ondanks aarzelingen en zelfs verzet door sommige officieren, veel militair materieel was ingezet om de coup te ondersteunen.

De vraag naar het lot van de Sovjetunie is het meest tragische gevolg van de staatsgreep, aldus Michail Gorbatsjov gisteren in een verklaring. De Sovjet-leider sprak zijn standpunt ferm uit en knoopte daar aan vast dat hij zal opstappen wanneer het niet komt tot een vernieuwde, ingrijpend hervormde unie.

Sinds het mislukken van de staatsgreep hebben de republieken Estland, Letland, Oekraine, Wit-Rusland, Oezbekistan en Moldavië zich onafhankelijk verklaard. Litouwen had dat al in maart 1990 gedaan.

Gorbatsjov zei dat de bevolking van de Sovjetunie bij een referendum in maart uiting gegeven heeft aan haar wil dat de unie bijeen blijft als een vernieuwde federatie van soevereine republieken."Ik zeg het eerlijk tot allen, tot u, tot het volk, tot het land, ik ben voor een vernieuwde, ingrijpend hervormde unie, maar voor het behoud van de unie, voor de uitvoering van de wil van het volk die zijn wens te kennen heeft gegeven in het referendum", aldus Gorbatsjov.

"Als het anders is, maak ik het niet mee. Als dat niet gebeurt, als er iets anders komt, stap ik op. Degene die het wil, moet er de verantwoordelijkheid voor nemen. Men komt nergens als men de unie nu ontmantelt", aldus de president van de Sovjetunie.

"De Sovjetunie moet behouden blijven als een unie van soevereine republieken, met gezamenlijke strijdkrachten en een gemeenschappelijke economische ruimte", zei Gorbatsjov. Hij pleitte er voor in het nieuwe unieverdrag de ervaringen van de mislukte staatsgreep te verwerken

China veroordeelt staatsgreep in SU

ULAANBAATAR - De Chinese president Yang Shangkun heeft dinsdag de staatsgreep van vorige week in de Sovjetunie veroordeeld. In een duidelijke verwijzing naar de mislukte couppoging door orthodoxe communisten sprak de president van misdadige geboertenissen.

Dat heeft een Mongolische functionaris verklaard. Yang brengt momenteel een officieel bezoek aan Mongolië. Yang sprak zijn misnoegen uit tijdens een ontmoeting met zijn Mongolische ambtgenoot Punsalmaagiyin Ochirbat.

De Chinese president zei te hopen de bestaande betrekkingen met de Sovjetunie verder te kunnen ontwikkelen nu president Michail Gorbatsjov weer is teruggekeerd. De uitlating van Yang is de eerste officiële reactie van China op de gebeurtenissen in de Sovjetunie.

Yang liet Ochirbat in de Mongolische hoofdstad Ulaanbaatar weten dat China van meet af aan de crisis in de Sovjetunie als een interne aangelegenheid heeft beschouwd.

Diplomaten verwachtten dat Beijing een vervanging van Gorbatsjov door een conservatievere president zou toejuichen. De Chinese machthebbers beschouwden de Sovjetpresident als te liberaal. Bovendien zag Beijing Gorbatsjov als hoofdschuldige voor het wegvallen van het communistische blok in Oost-Europa.

SIFMA stelt:
Speelscholen niet aan controle onderhevig

WILLEMSTAD — De ongeveer honderd speelscholen op Curaçao zijn nauwelijks aan controle onderhevig, omdat ze niet geregistreerd zijn. Er bestaan geen wetten waaraan de scholen zich moeten houden voor wat betreft de opvang.

Dit heeft Angela Juliana, coördinatrice van SIFMA Sentro di Informashon i Formashon na bienestar di Mucha) vanmorgen aan de Amigoe verklaard. 'Er bestaat geen lands- of eilandsverordening, noch wetten voor de speelscholen.' Wel worden enkele van de honderd soms door de hygiënische dienst gecontroleerd. 'Maar nooit op bijvoorbeeld de openings- en sluitingstijden,' aldus Juliana.

Op Curaçao zijn er in totaal acht creches die alle door de overheid gesubsidieerd worden. Als ouders een kind van 0 tot 4 jaar door creche-verzorgers willen opvangen, betalen ze ongeveer 400 gulden per maand, waarvan een gedeelte dus gesubsidueerd wordt. De speelscholen zijn alle in privéhanden. Vroeger, zegt Juliana, hadden ze op de speelscholen slechts kinderen van twee tot vier jaar. 'Inmiddels zijn er ook babies te vinden.'

Begin december zal de officiële commissie die zich buigt over de minimale eisen waaraan de opvang van 0 tot 4-jarigen moet voldoen, haar plan bij het bestuurscollege indienen. Juliana is de voorzitter van die commissie. 'Er moet bijvoorbeeld een registratieplicht komen. Ook moet duidelijk worden hoe het gebouw van een crèche eruit moet zien.'

Fekosek (Federashon di Konseho di Mayornan di senronan pa kuido di mucha) heeft samen met SIFMA voor aanstaande zondag in Centro Pro Arte een workshop georganiseerd. Er worden 600 ouders van kinderen die naar de crèche of een speelschool gaan, verwacht.

De bedoeling van de workshop is om ouders meer te betrekken bij het beleid van de crèches en speelscholen. 'Ze zijn er immers niet alleen voor fundraising, zegt Juliana. 'SIFMA zou het liefst minstens één ouder in het bestuur willen hebben.' Het centrum is al zeker een jaar bezig ouders te organiseren. De meesten komen niet snel met nieuwe ideeën voor hoe de opvang van hun kinderen beter kan. 'Met het organiseren hopen we dat dat nu vanzelf komt.'

Op de workshop zal SIFMA een lezing houden over wat ouders kunnen verwachten van de opvang. Dertig groepen van elk 20 personen zullen zich hierna buigen over enkele discussiepunten. Daarna worden de conclusies naar voren gebracht. De dag begint om negen uur 's morgens en eindigt om één uur 's middags. Aan het begin moeten de ouders vijf gulden aan contributie betalen.

Nieuwe BNA-top bezoekt gezaghebber



WILLEMSTAD — De nieuwe president van de Centrale Bank, dr Emsley Tromp (links midden) bracht onlangs een bezoek aan de gezaghebber van Curacao, drs Elmer Wilsoe. De vertrekkende president, drs Vimi Servage (rechts midden) nam ook afscheid van de eerste burger. Op de foto (vlnr) mr Stanley Betrian, bank secretaris, dr Emsley Tromp, drs Vimi Servage en gezaghebber Wilsoe.

MINISTER SMITS: OKSNA MOET ANDERS
Antilliaans "onderwijsportret" in de maak
ILA en Papiamentu-centrum: samen basis nieuw taleninstituut

WILLEMSTAD—Het Instituto Linguistiko Antiyano (ILA) en het Sede di Papiamentu worden samengevoegd en zullen de grondslag van een nieuw taleninstituut vormen. Dat instituut zal ondermeer belast worden met het voorbereiden van een taalbeleid en het begeleiden van een nationaal talenplan. Dit verklaarde gisteren onderwijs-minister Chucho Smits. Hij meldde dat er ondanks decentralistie en clustering van onderwijszaken toch een aantal belangrijke zaken op onderwijsgebied centraal geregeld blijven. Om beter inzicht te krijgen in het nu ondoorzichtige onderwijsweb van talen en methoden op de 5 eilanden, gaf Smits aan voormalig Sede Antia- directeur Tirso Sprockel opdracht een 'onderwijsportret' op te stellen. Op basis daarvan zal verder het centrale geregelde deel van het onderwijsbeleid geformuleerd kunnen worden.

Smits bezocht de afgelopen weken alle eilanden en sprak met de gedeputeerden van onderwijs, cultuur en sport. Anders dan bij HIW het geval is - dat na de decentralisatie helemaal verdwijnt - is onderwijs een aangelegenheid dat niet zondermeer helemaal naar de eilanden gaat, zei Smits. Dat komt mede omdat de wetgeving een centrale aangelegenheid blijft evenals de onderwijsinspectie, het examenbureau en de evaluatie van diploma's.

Toch zal er heel wat gaan veranderen: vandaar dat hij in september met alle gedeputeerden van onderwijs een topoverleg belegd om te komen tot nieuwe afspraken. Die zijn onder meer nodig nu op Curacao het beursenbeleid werd 'uitbesteed' aan een stichting; St. Maarten werd verzocht dat ook te doen, eventueel in samenwerking met Curaçao. Verder wordt hier de opzet van de nu nog diverse landelijke onderwijsinstanties veranderd door samenvoeging van de centrale directie en de onderwijs-directie. Die zullen beide op het kantoor op Sta Rosa komen, waardoor het pand aan de Schouwburgweg niet meer als zodanig gebruikt zal worden. Smits kondigde gisteren ook aan dat naast samenvoeging van het ILA en de Sede di Papiamentu, ook de afdeling Statistieken van onderwijs (SOTA) en de psychodiagnostiek gedecentraliseerd worden. De statistieken afdeling wordt ondergebracht bij het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Smits zei gisteren heel graag wijziging te wilen aanbrengen in de OKSNA: van dit culturele overlegorgaan is de minister van onderwijs voorzitter, maar het zijn de gedeputeerden van onderwijs die beslissen "en dat mag de minister tekenen." Smits zei dat dit wat hem betreft moet veranderen "omdat het niet functioneert." "Ik wil niet tegenwerken maar vindt dat de eilanden moeten betalen als zij toch zelf alles beslissen." Verder heeft Curaçao een groter aandeel van de OKSNA-gelden opgeëist en dus wijziging van de verdeelsleutel. De andere eilanden zijn daartegen.

Sport vormt een andere zaak waarmee de minister als landelijke autoriteit mee te maken krijgt hoewel het sportgebeuren in zeer grote mate eilandelijk bepaald wordt: er wordt nog steeds heel vaak aangeklopt voor subsidie en financiën. Smits meent dat daarom ook een landelijk sportbeleidsplan nodig is. Hij heeft de gedeputeerden van sport verzocht de bouwstenen daarvoor aan te dragen.

Erg belangrijk wordt het taleninstituut: dat heeft niet op de laatste plaats te maken met de belangrijke bijdrage die de Antillen leveren aan het in 1983 begonnen VN (ECLAC)- project ter verwijdering van taalbarrières in het Caribisch gebied. De plannen voor het verder concretiseren van dit project waarbij de Antillen en het taleninstituut in het bijzonder een voortrekkersrol gaan spelen liggen nu op tafel, legde gisteren mevrouw De Jong-Marcelina van het Bureau Buitenlandse Betrekkingen uit. Een deel van het project-dossier wordt betaald met EG-gelden.

Het taleninstituut zal zich verder bezig houden met hoger onderwijs en onderzoek ten aanzien van het Papiamentu, algehele normalisatie van het Papiamentu, het beheren van een talencentrum waarin talencursussen worden gegeven het produceren van curricula voor het talenonderwijs, het vormen van tolk/vertalers, het bevorderen van de taalzorg, het produceren van boeken en het adviseren van derden.

De integratie van de twee instituten zal een budgettair neutraal karakter moeten hebben. De creatie van het nieuwe instituut zal voor wat het personeel betreft plaats vinden in samenwerking met de betrokkenen en de vakbond ABVPO om te verzekeren dat de rechtspositie van alle werknemers wordt gegarandeerd.

Curacaose wals Amistad uitgegeven

WILLEMSTAD — Gouverneur mr. Jaime Saleh ontving onlangs Henry van der Kwast, voorzitter van de SEL Maduro Muziekstichting, en Randal Corsen, student. In het gesprek gaf Van der Kwast een uiteenzetting van de activiteiten van de stichting, waaronder het project waarbij een compositie van Corsen, de Curaçaose wals 'Amistad', door de stichting in druk werd uitgegeven.

De SEL Maduro Muziekstichting steunt in haar doelstelling de jeugdige lokale componisten teneinde hen de kans te geven hun talenten te tonen. Corsen, student in Nederland en achterkleinzoon van de dichter/componist Joseph Sickman Corsen, schreef deze wals ter gelegenheid van het 153-jarige bestaan van Maduro Holding mv. Mr. Saleh kreeg het eerste exemplaar van deze wals overhandigd.

Tevens werden andere projecten van de stichting door Van der Kwast uiteengezet, zoals de laatste produktie van de CD 'Sin Duda' van Julian Coco en Magdalena Kuhn. Ook hiervan werd een exemplaar aan mr. Saleh overhandigd. De stichting heeft sinds haar oprichting in 1987 vijf CD's met Antilliaanse muziek uitgegeven, die op bijzondere wijze zijn vertolkt en die van een hoog kwaliteitsniveau getuigen.

Twee additionele produkties worden voor het volgend jaar verwacht.

BNA in jaarrapport:
Ongekende groei toerisme-industrie

WILLEMSTAD — Het aantal bezoekers (cruiseschip toeristen en overnacht-toeristen) dat vorig jaar naar de Antillen is gekomen, is respectievelijk met 13.7% en 10.7% gestegen. Dit blijkt uit het jaarrapport 1990 van de Bank van de Nederlandse Antillen. Deze positieve ontwikkeling werd op alle eilanden van de Antillen waargenomen met uitzondering van Bonaire, waar het aantal cruise-schiptoeristen daalde, alhoewel het aantal duiktoeristen dat in dat jaar naar het eiland kwam, met 10.7% is gestegen.

Het aantal cruiseschepen dat bij Curaçao en St. Maarten aanlegde, is vergeleken met 1989 gestegen, aldus de BNA. Het aantal schepen dat Bonaire in 1990 heeft aangedaan, is echter gedaald.

De bloei van de toerisme-industrie op de eilanden ging gepaard met een stijging in de hotelbezetting op Curaçao: van 61.9% in 1989 naar 72% in 1990. Dat was de hoogste bezettingsgraad sinds 1983.

Volgens de BNA is deze groei toe te schrijven aan de groei in aantal bezoekers vanuit Europa en vanuit Zuid en Centraal Amerika. Vooral vanuit Nederland, Frankrijk en Venezuela was er een groei in aantal waarneembaar.

Tragedie in St. Annabaai op het nippertje vermeden

WILLEMSTAD — Het scheelde een haar of er vond gisteren een ware tragedie in de Curaçaose haven plaats. Een veerboot die de dienst Punda-Otrobanda onderhoudt, ontkwam nog net aan een tanker die de haven binnenvoer. Naderhand bleek dat juist op dat moment één van de motoren van de veerboot uitviel. De kapitein bleek bij een door de politie nader ingesteld onderzoek, niet over de geldige vaardocumenten te beschikken.

Twee personen begaven zich gisteravond omstreeks tien voor acht naar de politiepost te Otrobanda. Daar verklaarden zij dat ze kort tevoren op een veerboot waren, die bijna tegen een tanker die de haven binnenvoer was opgevaren.

Door de politie werd onmiddellijk een onderzoek ingesteld, waarbij de kapitein van de veerboot gehoord werd. Hij verklaarde dat tijdens het oversteken een van de motoren uitviel. Hij verloor de macht over het roer met het gevolg dat de veerboot bijna tegen de tanker opbotste.

Volgens de politie was de kapitein, de 44 jarige W.R. zeer vermoeid en had hij de nodige documenten niet bij zich. Hij kreeg een procesverbaal. De Havenpolitie werd met het verdere onderzoek belast.

Harold Hollander voorzitter
Partijen in PA-conflict vanavond om één tafel

WILLEMSTAD — Vanavond om zeven uur komen alle partijen, die bij het conflict op de Pedagogische Akademie betrokken zijn, bijeen in Landhuis Zeelandia. De bijeenkomst zal worden voorgezeten door de secretaris van de UNA Harold Hollander. Op de agenda staat het voorstel van de gedeputeerde van onderwijs om een commissie van goede diensten op te richten.

"Ik ben gevraagd om voorzitter te zijn omdat ik een neutrale positie inneem in het conflict. Of ik zitting zal gaan nemen in een commissie van goede diensten is nog niet bekend. Vanavond zal juist bekeken worden of er zo'n commissie moet worden opgericht", zei Hollander desgevraagd.

Alle partijen die de laatste weken van zich deden spreken in de kwestie Kleinmoedig/Do Rego zullen om de onderhandelingstafel plaats nemen, zowel vertegenwoordigers van de docenten, studenten als van het IPSO bestuur en de Sitek.

Hugh Lopes, vice-voorzitter van de Sitek, heeft er een zwaar hoofd in. "We staan diametraal ten opzichte van het IPSO bestuur. Zij willen Kleinmoedig niet weghebben en alle andere partijen wel." De Sitek is van mening dat Roylis Kleinmoedig moet verdwijnen en dat Charles De Rego moet worden aangesteld als directeur van de Pedagogische Akademie. "Kleinmoedig is onhoudbaar geworden", aldus Lopes.

Volgens Lopes speelt het financiële aspect van een eventueel ontslag van Kleinmoedig een dominante rol in de kwestie. "Als hij ontslagen zou worden dan vreest de IPSO dat hij via juridische kanalen een financiële vergoeding zal eisen." Het zou niet de eerste keer zijn dat zoiets zou gebeuren, meent de vice-voorzitter van de Sitek.

Overigens is Kleinmoedig aangesteld voor de periode van één jaar. Zou die periode niet afgewacht kunnen worden? "Nee, want we zijn bang dat het bestuur toch weer zijn contract zal verlengen en dat in die beslissing niemand gekend wordt. Wij hebben überhaupt geen vertrouwen in het benoemingsbeleid van het bestuur." Lopes merkt op dat er tijdens de vakantie verschillende benoemingen door het RK schoolbestuur zijn gedaan die niet democratisch te noemen zijn. "De kwestie PA hangt en kan niet los gezien worden van deze problematiek."

Wedstrijd spreekbeurt Nederlands

WILLEMSTAD — Het OKSNA organiseert onder auspiciën van het Algemeen Nederlands Verbond (Den Haag) op 5 september in het Centro Pro Arte een spreekbeurtconcours in het Nederlands voor de VWO-4-klassen van de Nederlandse Antillen.

Het thema is 'Jeugd en voorlichting'. De scholen, die aan dit concours meedoen zijn het Radulphus College, Peter Stuyvesant College, MIL en Milton Peters College (Sint Maarten). De beste kandidaten van deze scholen zullen op 5 september tegen elkaar uitkomen. Een jury zal op deze avond beoordelen wie de algemeen winnaar is.

De prijzen zijn Nederlandstalige boeken en de hoofdprijs is een educatieve reis naar Aruba. De ouders, die belangstelling hebben, kunnen zich opgeven bij de respectievelijke scholen op Curaçao. Het ANV is voornemens dit spreekbeurtconcours ook in de toekomst te houden.

Taalkwestie laait op

Ommezwaai RK schoolbestuur zaait verwarring en onbegrip

WILLEMSTAD — De onderwijzersvakbond Sitek is hogelijk verbaasd over de stap die het RK schoolbestuur onlangs zette om haar vertegenwoordiger uit de LADVO stuurgroep terug te roepen. Vice-voorzitter Hugh Lopes noemt deze terugtrekking 'ondemocratisch'. Ook de uitspraken van voorzitster Vigdis Jonckheer-Mensing over de voorkeur van het Nederlands als instructietaal bij het nieuwe beroepsonderwijs zijn de Sitek in het verkeerde keelgat geschoten. "Het Presidium heeft het besloten om het Papiamentu in principe bij cultuurgebonden-, praktijkgerichte- en de expressief-creatieve vakken als voertaal bij het LADVO te hanteren. Daar stond het RK schoolbestuur achter", aldus Lopes.

Je kan niet eerst een democratische beslissingsprocedure doorlopen om daarna te gaan roepen dat je niet werd gekend in de beslissingen, aldus de vice-voorzitter van de Sitek Hugh Lopes. "Als je na gedane zaken opeens wegloopt ben je ondemocratisch bezig." Het RK schoolbestuur had onder meer bezwaar tegen de vergoeding van 23.000 gulden aan twee lokale docenten die aan de LADVO omscholing meewerken.

"Het is onbegrijpelijk dat zij daartegen in het geweer gaan. Die twee docenten geven niet gewoon bijles maar stelden een heel onderwijsprogramma samen. Aan Nederlandse onderwijsdeskundigen die hetzelfde doen wordt nog meer betaald", aldus Lopes. Hij is van mening dat het bestuur de termen 'vergoeding' en 'niveau van werkzaamheden' niet goed heeft gescheiden. "Natuurlijk zijn wij ook voor een gelijkstelling van vergoedingen." Tevens wil de vice-voorzitter erop wijzen dat de overuren die gemaakt worden ten behoeve van het nieuwe type onderwijs 'vergeleken met de normale vergoeding voor lesgeven beduidend lager is'.

TAALKWESTIE

De afgelopen dagen stonden de kranten bol van commentaren op de 'taalkwestie' in het onderwijs. Men is algemeen van mening dat 'er meer nadruk gelegd moet gaan worden op de vreemde talen in het onderwijs'. Gebleken is dat de taalachterstand bij leerlingen wat het Nederlands, Engels en Spaans betreft schrikbarend hoog is. Ook het RK schoolbestuur legde de vinger op de pols en sprak zich zelfs uit voor het Nederlands als voertaal op het LADVO onderwijs.

De Sitek is ontsteld over dit nieuwe standpunt van het bestuur. "Zij waren erbij toen het Presidium zich in principe uitsprak voor Papiamentu als voertaal bij een aantal vakken te introduceren in nieuwe lager beroepsonderwijs. Hoe kunnen ze nu opeens 180 graden van mening veranderen?", vraagt Lopes zich af. Het Kompromiso Nashonal is nota bene een onderwijsaccoord dat met de instemming van het RK schoolbestuur tot stand kon komen. Ook het RK schoolbestuur stond achter de zinsnede uit het Presidiumstandpunt van 21 juni jl. dat 'het Bestuurscollege voornemens is dit standpunt - namelijk dat Papiamentu de voertaal op het LADVO zal zijn voor wat de cultuurgebonden en praktijkgerichte vakken betreft - te officialiseren, vooruitlopend op een permanente regeling van de taalsituatie in ons gehele onderwijs'.

Raadsheer Hoge Raad op bezoek



■ WILLEMSTAD — *Mr. Govaerts, raadsheer in de Hoge Raad der Nederlanden, bracht op 23 augustus een bezoek aan de gouverneur mr. Jaime Saleh. Mr. Govaerts die momenteel met vakantie in de Nederlandse Antillen verblijft, was van 1967 tot 1973 lid en van 1973 tot 1975 president van het Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen.*

Bij zijn bezoek aan de gouverneur was mr. Govaerts vergezeld van zijn echtgenote en mr. Wijnholt die mr. Saleh als president van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba heeft opgevolgd.

Op de foto van rechts naar links: de twee oud-presidenten van het Hof van Justitie, te weten mr. Govaerts en mr. Saleh, naast de huidige president mr. Wijnholt.

Huurovereenkomst voor Eclac-conferentie



■ *WILLEMSTAD — Het organiserend comité van de ECLAC-conferentie, die van 16 tot en met 19 september 1991 wordt gehouden, verwacht dat de conferentie door een groot aantal deelnemers uit de verschillende landen van het Caribisch gebied en Latijns-Amerika zal worden bijgewoond.*

Op de ECLAC-conferentie, die gaat over de integratie van de vrouw in het sociaal-economische ontwikkelingsproces verwacht men vele vruchtbare discussies, gezien de vele inschrijvingen voor de verschillende onderwerpen welke in de discussiegroepen behandeld zullen worden. Het organiserend comité verwacht op 16 september ruim 140 deelnemers uit het Caribisch gebied, Latijns-Amerika, Europa, Canada en de Verenigde Staten in het International Trade Center (ITC) te ontvangen, afgezien van de vele afgevaardigden van de verschillende vrouwenorganisaties uit de Nederlandse Antillen.

Daartoe is op 20 augustus in het ITC een huurovereenkomst getekend tussen de regering van de Nederlandse Antillen en het ITC. Namens de regering tekende Joelle de Jongh-Mercelina, terwijl Viveca de Haak het ITC vertegenwoordigde.

Op de foto: het moment van de ondertekening

Op Sint Maarten

Bij KabNA 'enige zorg' over bestuurswisseling

WILLEMSTAD/DEN HAAG — De laatste politieke ontwikkelingen op St Maarten, waarbij de DP van Claude Wathey de SPA van Vance James in het BC vervangt, worden met 'enige zorg' gevolgd door het kabinet voor Nederlands Antilliaanse en Arubaanse zaken (KabNA). Met name de berichten in de lokale kranten dat 'omkoping' in het spel zou zijn heeft nogal wat vraagtekens opgeroepen in Den Haag. "Als dat waar is dan hebben we te maken met het doorbreken van een democratisch proces," zei een Kabna- bron vandaag in het Parool. Kabna-directeur Frits Palm was niet bereikbaar voor commentaar.

J. Kroeskamp van het KabNA verklaarde aan de Amigoe dat het KabNA 'niets te vinden heeft' van de veranderingen in St. Maarten. Is men verbaasd? "Niet verbaasd, maar de bestuursperiode was wel erg kort," aldus Kroeskamp.

In de Nederlandse media is ondanks de eigen politieke moeilijkheden aandacht besteed aan de wisseling van de wacht op St. Maarten. Gisteren heeft de PDP uitgelegd waarom samenwerking met de SPA niet meer gaat, waarom James moeilijk als een 'progressieve politicus' aangemerkt kan worden en waarom gekozen werd voor de DP.

Zowel het Parool als NRC Handelsblad hebben vandaag aandacht besteed aan de machtswisseling. Een zakenman op St. Maarten wordt in het NRC aangehaald: de SPA, zo meent hij, zal na dit alles nooit meer samenwerken met de PDP: die is overgeleverd aan de DP.

Vanavond worden de nieuwe (DP) gedeputeerden toegelaten: Wathey en mevrouw Wescott. Kennelijk heeft Vance James laten weten zich niet zomaar op een zijspoor te laten zetten en zolang mogelijk als gedeputeerde te zullen aanblijven.

In Den Haag - waar men de laatste jaren niet zo'n beste relatie had met DP-leider Claude Wathey - blijken de ontwikkelingen met enige scepsis te worden gevolgd hoewel benadrukt wordt dat het een interne zaak van de politici van het eiland is. Vooral de berichten rond de financiële motieven van de bestuurswisseling baart politiek Den Haag blijkbaar zorgen. Maar bevestiging daarover heeft men niet, zei Kroeskamp vandaag.

MAN verzoekt bijeenkomst

WILLEMSTAD — De MAN fraktie in de eilandsraad heeft een verzoek ingediend bij de voorzitter om een eilandsraadsvergadering te wijden aan de laatste ontwikkelingen in de sociale zorg en te zoeken naar mogelijke oplossingen voor de onstane - financiële - problemen. De MAN beroept zich hierbij op artikel 28 van de Eilandsregeling.

De brief die 27 augustus jl. werd verstuurd is ondertekend door fraktieleider Martina, Mayra Coffie en Benny Demei.

TV-info programma Totolika

WILLEMSTAD — Maandag 2 september start de Oudervereniging Totolika in samenwerking met het Buro Cultuur en Opvoeding met een tweemaandelijks programma over verschillende aspecten van zwakzinnigheid.

Dit gaf voorzitser Amintha da Costa Gomez gisteren te kennen op een persconferentie. Titel van het programma is 'Totolica ta informá'. Het betreft hier een serie informatieve en educatieve televisieprogramma's waarin onder meer aandacht wordt besteed aan het voorkomen van een handicap van de baby tijdens de zwangerschap.

Da Costa Gomez is het opgevallen dat ouders van gehandicapte kinderen bijna nergens voor informatie terecht kunnen terwijl zij daar wel naar snakken. Ook is het probleem hoe deze kinderen onderwezen moeten worden. Door onbegrip kan het gebeuren dat een gehandicapt kind thuis niet meer te handhaven is waardoor het in de Capriles kliniek terecht kan komen. "Goede voorlichting is uitermate belangrijk daarom starten wij deze televisieserie."

In Suriname: ALM-tickets alleen met harde valuta

PARAMARIBO/WILLEMSTAD — In Paramaribo moet het merendeel van de reizigers met de Antilliaanse Luchtvaartmaatschappij ALM harde valuta betalen voor een ticket. De ALM verkoopt ruim 80 procent van haar tickets in Suriname in dollars. Zij heeft hiertoe besloten omdat de Surinaamse overheid langer dan een jaar geen deviezen beschikbaar stelde om tegoeden naar Willemstad over te maken.

De schuld van de Surinaamse overheid bij de ALM is ruim 4 miljoen dollar. "De ALM wil geen kredieten meer aan Suriname verstrekken, de maat is vol", zegt ALM-vertegenwoordiger Bert Maes. Door harde valuta aan passagiers te vragen kan volgens hem de route tussen Paramaribo en Willemstad gehandhaafd worden.

Maes zegt dat de maatregel al drie weken van kracht is en dat passagiers er niet over hebben geklaagd. Surinamers zijn volgens hem bereid offers te brengen om naar het buitenland te kunnen reizen. De Surinaamse overheid die enkele jaren geleden verkoop van tickets in vreemde valuta verbood, heeft niet tegen de ALM-maatregel geprotesteerd.

De KLM besloot eind juni vliegbiljetten in Paramaribo in Amerikaanse dollars of Nederlandse guldens te verkopen. De Surinaamse overheid moet de KLM ook deviezen beschikbaar stellen om winsten over te maken.

Ondanks het feit dat vreemd geld slechts met een door de regering afgegeven vergunning te koop is bij de handelsbanken blijken veel reizigers geen moeite te hebben met het betalen van tickets in deviezen. Volgens economische deskundigen floreert de zwarte markt en is er naast veel vreemd geld ook veel Surinaamse courant in omloop. De zwartemarktkoers van de dollar is momenteel 1 op 20, die van de Nederlandse gulden 1 op 10.

Projecten in de pipe-line

Bij UNA opluchting om stabilisering bestand

WILLEMSTAD — Bij de UNA is men verheugd over het feit dat het studentenbestand bij dit instituut, ondanks de enorme aantrekkingskracht van buitenlandse studies en met name de wet studie financiering in Nederland, niet afneemt, maar zelfs een lichte stijging vertoont: tot nu schreven zich dit jaar 156 nieuwe studenten in. Dat aantal zal naar verwachting de komende tijd zeker wat het aantal rechtenstudenten betreft nog wel toenemen, verwacht studenten-dekaan drs Henry Pietersz. Hij zei dat er enkele projecten op stapel zijn om de universiteit als studie- en studentencentrum aantrekkelijker te maken. Financiën spelen hierbij echter een doorslaggevende rol.

De UNA is deze tijd weer in de picture: niet alleen zijn daar de colleges van het nieuwe jaar begonnen, ook is op politiek niveau de nodige touwtrekkerij gaande: terwijl onderwijs-gedeputeerde van Curaçao Dito Mendes (PNP) liet weten dat de UNA gedecentraliseerd moet worden tot eilandelijk instituut, is zijn partijgenoot belast met onderwijs, Chucho Smits van mening dat de UNA voorlopig een Antilliaans onderwijscentrum blijft. Er moet daar nog veel gebeuren voor over decentralisatie gepraat wordt, liet Smits vorige week weten.

Pietersz zei op deze discussie niet in te gaan. Wel zei hij dat binnen de universiteit verheugd werd gereageerd op het aantal aanmeldingen: 19 bij de juridische faculteit (doorgaans komen daar zo'n 20 bij), 99 bij de Sociaal Economische Faculteit en 38 bij de Technische Faculteit. "We waren bang dat sprake zou zijn van stilstand of achteruitgang, maar dat is gelukkig niet zo. Uit Aruba kwamen er meer studenten, terwijl ook de toegang van de UNA tot de middelbare scholen is verbeterd. Evenals vroeger blijkt de juridische faculteit weer vooral uit part-time studenten te bestaan (die er ook een baan bij hebben), de SEF mensen komen vooral direct van school, terwijl de meeste studenten van de Technische Faculteit van de MTS afkomstig zijn.

De introductieweek die deze week gehouden wordt is voor de tweede maal geïntegreerd: alle nieuwe studenten van de drie faculteiten nemen samen aan de diverse activiteiten deel variërende van rondleidingen en info-bijeenkomsten tot een landhuizentocht en kamperen op Brakkeput van donderdag tot zaterdag.

Bij de UNA zijn er overigens heel wat plannen en projecten in de pipe line om het instituut aantrekkelijker te maken voor de studenten door ondermeer het creëren van meer faciliteiten zoals een grotere studie-ruimte bij de bibliotheek. Ook een studentenkantine is heel hard nodig, evenals meer huisvestigingsfaciliteiten: hoewel de UNA gebruik kan maken van speciaal daartoe opgezette woonruimte in Otrobanda is de campus voor de komende 2 jaar volgeboekt. Getracht zal worden om bij het woongedeelte van de campus wat bouwtechnische veranderingen aan te brengen. Financiën zijn en blijven een struikelblok. Het instituut is voor subsidie afhankelijk van de landsregering.

Oekraïners los van SU



■ *KIEV — Oekraïners trekken de inscriptie los van de sokkel waarop een beeld van Lenin staat. Twee dagen geleden verklaarde de Oekraïners zichzelf onafhankelijk. President Keonid Kravchuk zei dat hij alle activiteiten van de Communistische Partij verdacht vindt.*

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON: 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. Pageboy 127-257

TELEFAX: 22368.

BANKREK. nr 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
DRIVE-IN: 20.30 uur **Kindergarten Cop** (comedy/action, 14 jr.).

****

BOTICA (nachtdienst)
Pabao brug: Eagle, tel.: 29011.
Pariba di brug: San Lucas, tel.: 45712.

****

WACHTREGELING DOKTOREN
(van 18.00-07.00 uur):
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta Cruz: dokter B.A.R. Heinze, Nieuwstraat 11, tel.: 32364.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter M. Cheung via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

****

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk, gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115.

****

CENTRO MEDICO CARABOBO (Engelandstraat 7, tel.: 21777): de wacht heeft dra L.G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

****

WIT GELE KRUIS ARUBA
ZUIGELINGENBUREAU (Koningstraat 22, tel.: 24444): dagelijks van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur.
Maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

****

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE: tel.: **38989 (24 uur per dag).**

****

AIDS-HOTLINE: Vragen? Bel dan 23040/27362 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

****

FADA/PRIDE (Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32899): geopend op dinsdag, woensdag en donderdag van 14.00-18.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

****

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA: P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

****

TELEARUBA
WOENSDAG: 18.00 Cartoons; 18.45 The Art of Mime; 19.00 Showbiz Today; 19.30 360 Grades; 20.00 Telenoticias; 20.30 Special: 'Salud pa Un y Tur'; 21.30 CNN International News; 22.30 Freddy's Nightmare; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

****

'Juana la Cabana'



■ ORANJESTAD — Komiek Vale Croes komt aanstaande vrijdagavond met een nieuwe show in Cas di Cultura. Tijdens de generale repetitie bleek al dat er ook dit maal de lachspieren een goede training zullen krijgen.
Op de foto: Vale in zijn minirok tijdens het 'Juana La Cubana'-nummer.

Tienmijlsloop marine

ORANJESTAD — Donderdag 5 september organiseert het Bureau Sport van de Mariniersskazerne Savaneta weer haar jaarlijkse tien mijlloop (16 km).

De start van de loop, die gesponsord wordt door Toyota Garage Cordia is om half zeven 's morgens te Santa Cruz, vierhonderd meter van Janchi's Supermarket en de finish is bij het Marine Verlofcentrum aan de Eaglebeach. Deelnemers moeten om zes uur bij de start melden. Geïnteresseerden kunnen voor 5 september inschrijven bij Buro Sport Mariniersskazerne Savaneta (tel.: 47100-152) of bij IDEFRE (24957). Het inschrijfgeld van tien florin geeft recht op een T-shirt en fruit.

The Champs tennissen tegen Cocodrilos

ORANJESTAD — Tennisteam The Champs treedt in het komende weekeinde als gastheer op voor de tennisdelegatie van Los Cocodrilos uit Caracas, Venezuela. De wedstrijden The Champs - Los Cocodrilos zullen op 31 augustus, 1, 2 en 3 september in het Marlboro Tennispark plaatsvinden.

In verband met deze sportontmoeting zal er op donderdag een speciale training zijn voor The Champs-spelers. Dit tennisteam zal verder een bolas criollastoernooi organiseren op 6, 7 en 8 september op het terrein van Megapower.

DONDERDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Bibito Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

****

Personeelskosten overheid stijgen

ORANJESTAD — De totale stijging van personeelskosten van de overheid is vanaf 1986 21.7 procent geweest, zo wordt in het Jaarverslag 1990 van de Algemene Rekenkamer van Aruba vermeld.

In het rapport is een overzicht opgenomen van de salariskosten over de jaren 1986 tot en met 1990, waarbij een splitsing is aangebracht tussen de kosten van de algemene dienst en overheidsbedrijven enerzijds en de kosten van bij landsverordening ingestelde lichamen, zoals Setar, SVB en dergelijke, anderzijds.

De kosten voor 1990 werden daarbij bepaald door extrapolatie van de salariskosten tot en met juni 1990.

A.A.'s Peter Dolara:
'Luchthaven Aruba geen Zoo'

ORANJESTAD — Peter Dolara, senior vice-president Florida, Caribisch gebied en Latijns-Amerika voor de luchtvaartmaatschappij American Airlines, ontkende dinsdagmiddag de publicatie in een ochtendblad van dezelfde dag dat hij de internationale luchthaven van Aruba, Reina Beatrix, een 'zoo' (dierentuin) had genoemd. Integendeel, de vergadering die hij met premier Nelson Oduber had, was zeer positief en succesvol, aldus Dolara in zijn reactie op de publicatie.

Het ochtendblad schreef ook dat Peter Dolara zeer teleurgesteld was over het resultaat van een inspectie in het luchthavengebouw: deplorabele toestand van de toiletten en trage bagage-afhandeling. Hij had in het verleden al kritiek op de toestand op de luchthaven en deed een beroep op de regering om verandering aan te brengen, maar in plaats dat er verbetering kwam, werd de toestand erger, aldus het ochtendblad.

Dolara zou volgens het blad ook hebben gedreigd dat indien de toestand niet verbetert American Airlines haar aantal stoelen op vluchten naar Aruba zou inkrimpen.

De vice-president van American Airlines stelde dinsdagmiddag in zijn reactie, dat zijn vergadering met de premier in de eerste plaats gericht was op de gezamenlijke uitwerking van een programma voor de verbetering van Aruba als een totaal produkt voor de toeristenmarkt, zodat het eiland kan blijven concurreren met andere goedontwikkelde toeristische bestemmingen.

"De vergadering was zeer positief en succesvol. Beide partijen en eveneens de leden van de Hotel Association stemden er in toe verdere mogelijkheden na te gaan om Aruba als een belangrijke Caribische bestemming vanuit de Verenigde Staten en Latijns-Amerika te promoten", aldus Dolara. Hij zei dat American Airlines nauw samengewerkt heeft met overheidsfunctionarissen bij 'upgrading' van de luchthaven en toeristische faciliteiten in San Juan, St. Thomas, Sint Maarten, Santo Domingo en de JFK-luchthaven in New York ter verbetering van de service van en naar het Caribisch gebied.

Toeristen uit de hele wereld verwachten, aldus Dolara, vriendelijke service van de luchtvaartmaatschappijen, vliegtuigen die op tijd zijn, schone en comfortable luchthavens en moderne hotelfaciliteiten die door vriendelijke mensen gedreven worden. "Door gezamenlijk als een team met Aruba te werken, zullen we dit een realiteit maken", aldus Dolara.

Hij zei, dat het belang van American Airlines is een beter produkt voor Aruba te verwezenlijken en het eiland voor te bereiden op de groeiende vloed van toeristen in 1992-1993 die meer kwaliteit bewuste bezoekers zal brengen.

Oceanograaf op zoek naar goudschat voor Picardo

ORANJESTAD — Alfredo Pichardo, die op zoek is naar de goudschat aan boord van het buiten de Arubaanse kust gezonken schip 'Vera', introduceerde gisteren de Britse oceanograaf ing. Gordon Richardson. Pichardo is een contract aangegaan met Richardson om de goudschat te zoeken, te identificeren en naar boven te brengen. Gordon Richardson verklaarde dat het vooral door dit doel uitgeruste schip over twee weken vanuit Europa op Aruba wordt verwacht.

Zowel Pichardo als Richardson is er negentig procent van overtuigd de goudlading aan boord van de 'Vera' te zullen vinden. Geschat wordt dat de werkzaamheden vier maanden in beslag zullen nemen en dat het zwaarste werk zal bestaan uit het naar boven brengen van de lading. "If the ship is there, we'll find it"; if the cargo is on board, we'll recover it" is het motto van Gordon Richardson. Het is nog niet bekend hoeveel de totale kosten zullen zijn, maar geschat wordt dat de eerste werkzaamheden één miljoen dollar zullen vergen.

Pichardo verklaarde nog geen reactie te hebben gekregen op het verzoek voor vergunning voor de personen die het werk op Aruba komen doen. Een vergunning voor het dragen van wapens tijdens de werkzaamheden laat eveneens op zich wachten.

ORANJESTAD — Santa Ana bolasteam organiseert op 30, 31 augustus en 1 september een groots bolas criollastoernooi in de Papya Ranch te Paradera. Niet minder dat zestig teams zullen aan het toernooi — voor dames en heren — deelnemen. Vrijdag en zaterdag beginnen de wedstrijden om zeven uur 's avonds en zondag om half tien 's morgens. Op zondag kan men tevens gratis dansen op de tonen van Le Prestige.

Lezing Ted James

ORANJESTAD — Universidat di Aruba San Nicolas organiseert op donderdag 29 augustus een lezing met professor Ted James, een technical consultant, training specialist en professor in electrical technology aan het Pasadena City College in California.

De lezing begint om acht uur 's avonds en is gratis toegankelijk. Prof. James heeft in het verleden al lezingen op Aruba gehouden voor handelaren en beroepsmensen.

Tucajana's: "Geen basis voor vrede in Suriname"

PARAMARIBO (Anp) -Er is geen solide basis voor duurzame vrede in Suriname. Dit zegt de Raad van acht, het adviesorgaan van de illegale gewapende groepering Tucajana-indianen. De raad nodigt de bosnegergemeenschap uit tot rechtstreeks overleg over voorwaarden tot duurzame ontwikkeling van de binnenlandse bevolking.

De Raad van acht zegt dat de Tucajana's in hun bijna twee-jarig bestaan als illegale groepering veel economische activiteiten op gang hebben gebracht. "Geen drugsactiviteiten, zoals sommige gewetenloze figuren ons in de schoenen proberen te schuiven". De Tucajana's willen die ontwikkeling ter verbetering van hun leeftoestand "onder legale omstandigheden" voortzetten.

De Raad van acht roept de regering op de basisvoorwaarden voor het bereiken van vrede te realiseren. Zo moet de regering rechtstitel op gronden in de inheemse woon- en leefgebieden toekennen en onderwijs en medische voorzieningen garanderen.

"Stop met uw paleisintriges en onderonsjes en praat als volwassen mensen over de gemeenschappelijke belangen van alle Surinamers", aldus het advies van de Raad van acht aan de regering in Paramaribo. De Tucajana's vinden dat "wederzijdse ondermijning en wantrouwen" plaats moeten maken voor gezamenlijke doelstellingen voor de ontwikkeling van het binnenland en zijn bewoners.

De Tucajana-amazones deden op 31 augustus 1989 voor het eerst van zich spreken door gewapende acties in West-Suriname. Zij protesteerden hiermee tegen een vredesakkoord dat de toenmalige regering sloot met het illegale, uit bosnegers bestaande, Junglecommando. In niet-militaire kringen in Suriname wordt aangenomen dat de Tucajana's door het nationaal leger, ook tegenstander van het vredesakkoord, werden bewapend.

De huidige door de militairen in het zadel gehouden regering streeft ernaar voor haar aftreden "politieke en militaire akkoorden" te sluiten met alle illegale groeperingen. Dit vredesoverleg wordt de volgende week voortgezet.

MTA aan minister Kelly: 'Maak bouwterrein schoon'

ORANJESTAD — Clemente Geerman, voorzitter van de vakbond voor overheidswerknemers (MTA), wijst in een verklaring minister van publieke werken Charro Kelly als de grote schuldige aan van het feit dat MTA-leden nog niet aan de bouw van hun eigen woning kunnen beginnen omdat het terrein achter de M.L. Kingschool in San Nicolas nog niet schoongemaakt is.

Volgens Geerman is het een schande om minister Kelly te bekritiseren omdat hij — gekozen om voor het hele volk te werken — nalaat te werken voor de bevolking ten oosten van de brug, daar volgens de minister Aruba bij Balashi eindigt. De MTA-voorzitter vraagt zich af waar de drie ministers van ten oosten van de brug gebleven zijn. "Waarom doen zij hun mond niet open, hebben zij geen kiezers ten oosten van de brug", aldus Geerman.

Er zijn MTA-leden die, aldus Geerman, al zes maanden wachten op minister Kelly en DOW om het bouwterrein achter de M.L. Kingschool schoon te maken. Deze leden hebben hun man al klaar, hebben steun gekregen van de FCCA, het contract met de aannemer is al klaar, maar kunnen nog niet beginnen vanwege de mondi die nog aanwezig is.

Geerman is van mening dat wanneer deze leden en andere personen klaar zijn met hun eigen woning, andere mensen een (vrijgekomen) woning krijgen om te huren. "Charro Kelly", aldus Clemente Geerman, "weet dat er een tekort aan woningen is; hij wil niet werken maar wel het geld verdienen".

Vijfde ontsnapte ook gegrepen

ORANJESTAD — Met de aanhouding van L.R. (29) op dinsdag heeft de recherche nu alle vijf gevangenen, die vorige week woensdag uit het cellencomplex van de politiewacht San Nicolas ontsnapten, weer achter slot en grendel.

L.R. werd dinsdagmiddag gesignaleerd in de omgeving van de volkswoningen te Madiki. Een rechercheteam rukte uit en wist inderdaad op de aangegeven plaats L.R. aan te houden en naar de wacht over te brengen.

Van de zijde van de politie wil men nog niets loslaten over de wijze waarop de vijf gevangenen uit het cellencomplex ontsnapten.

Major League

NEW YORK - De uitslagen van de gisteren in de Amerikaanse honkbalcompetitie gespeelde wedstrijden luiden:

AMERICAN LEAGUE: Texas Rangers - New york Yankees 7-2, Toronto Blue Jays - Baltimore Orioles 6-1, Cleveland Indians - Minnesota Twins 2-1, Kansas City Royals - Chicago White Sox 3-2, Boston Red Sox - Oakland A's 6-4, Seattle Mariners - Milwaukee Brewers 6-4, California Angels - Detroit Tigers 4-2.

NATIONAL LEAGUE: Cincinnati Reds - Philadelphia Phillies 4-2, Pittsburgh Pirates - San Diego Padres 5-2, Atlanta Braves - Montreal Expos 3-2, Chicago Cubs - Los Angeles Dodgers 2-1, Houston Astros - New York Mets 8-3, St Louis Cardinals - San Francisco Giants 5-4.

Sport Agenda

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

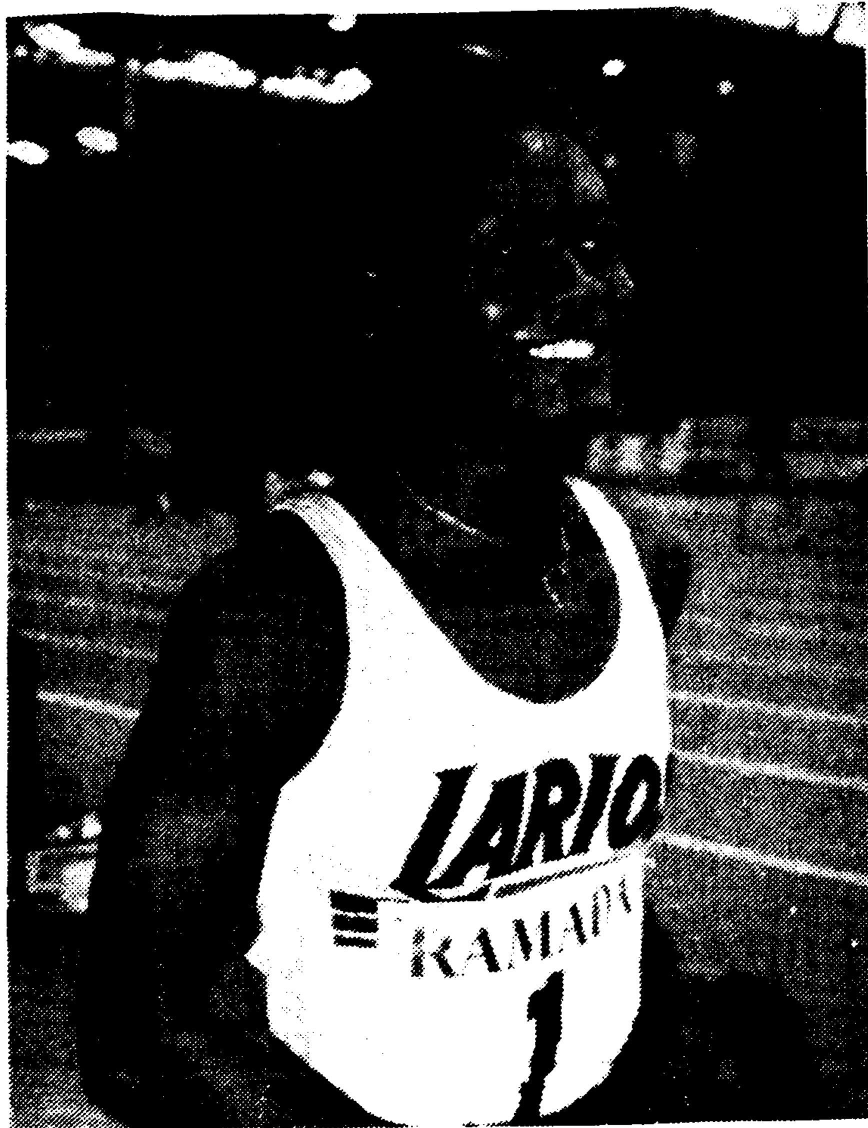
PISINA BENNIE LEITO
(Rif)
geopend op woensdag van 14.00-16.45 uur; vrijdag van 20.00-22.00 uur; zaterdag van 13.00-17.00 uur en zondag van 09.30-12.30/14.00-17.00 uur.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

VOLLEYBAL
(Federashon di Vòlibòl Kòrsou)
hoogklasse
20.00 uur (heren) Xaverianen vs Silver Blasters;
20.00 uur (heren) Watakeli vs Warwarú - speelzaal Sentro Deportivo Kòrsou.
****



MERLENE OTTEY: *na zesenvijftig duels eindelijk verslagen*

Marlene Ottey in belangrijkste duel verslagen

Katrin Krabbe snelt naar wereldtitel sprin

TOKYO - Zesenvijftig wedstrijden was Merlene Ottey op de 100 meter ongeslagen gebleven. In de belangrijkste wedstrijd van het jaar ging de Jamaicaanse ster echter tenonder.

Katrin Krabbe gaf haar dinsdag aan het begin van de Japanse avond in Tokyo geen schijn van kans in de finale van de strijd om de wereldtitel. Ottey moest ook nog de Amerikaanse Gwen Torrence voor zich dulden. In de halve finales hadden Krabbe en Ottey laten zien een klasse apart te zijn.

De Duitse liep voor het eerst dit seizoen met dezelfde souplesse als een jaar geleden in Split toen zij Europees kampioene op de 100 en 200 meter werd. Zij won haar halve finale in 10,94 seconden voor de Amerikaanse Olympische kampioene van Los Angeles Evelyn Ashford (11,08).

Krabbe leverde die p tatie met een lichte teg wind (0,1 m/Sec). Ot raasde even later in 10 seconden over de baan m zij had de steun van ontoelaatbare rugwind 2,3 meter per seconde.

In de finale had Krabb baan drie de beste start. haar lange soepele pas b de 22-jarige Duitse haar c currenten overtuigend v Ondanks een tegenwind 3 m/sec finishte zij na 10 seconden. Torrence notee 11,03 en Ottey 11,06.

Was de nederlaag v Merlene Ottey een verr sing, de winst van Sam Matete op de 400 me horden was verwac Matete ging in zijn twaal belangrijke wedstrijd van seizoen in baan zes raze snel van start.

De 23-jarige Zambiaan, geen wedstrijd verloor, h halverwege de wedstrij reeds een voorsprong v enkele meters opgebouw maar zag op de negen horde toch nog de Jamaica Winthrop Graham bij naast zich komen.

Op dat moment versnelde de Afrikaan, die op 7 augustus in Zürich het wereldrecord van de op de tribune toekijkende Amerikaan Edwin Moses met 47,10 seconden tot op achthonderdste benaderde.

NIET IN GEVAAR

Het record van de tweevoudig wereldkampioen (47,02) kwam niet in gevaar, maar dat was met de stevige wind in het stadion ook niet te verwachten. Matete won in 47,64 seconden, Graham pakte op eentiende het zilver en de Europese kampioen Kris Akabusi, die de laatste hindernis toucheerde, veroverde in 47,86 het brons.

De finale werd een teleurstelling voor de drie Amerikanen die zich hadden geplaatst. Kevin Young werd vierde (48,01) voor de gedoodverfde opvolger van Moses, Danny Harris (48,46) en Derek Adkins (49,28).

Twee Europese kampioenen van Split werden dinsdag aan het begin van de avond uitgeschakeld. John Regis plaatste zich in zijn halve finale van de 200 meter niet bij de eerste vier die overgingen naar de eindstrijd later op de avond.

De Britten kregen nog een zware klap te verwerken toen Colin Jackson zich bij de warming up voor de 110 meter horden zodanig aan zijn rug blesseerde dat hij niet kon starten. In de ochtenduren was een andere kanshebber, de Amerikaan Renaldo Nehemiah, ook al wegens een rugblessure niet aan de start verschenen.

In de halve finales van de 200 meter maakte Michael Johnson opnieuw grote indruk. De Amerikaan liep in de tweede race, waarin Regis werd uitgeschakeld, met een tegenwind van 3,1 m/sec 20,06 seconden. Daarvoor had de Canadees Atlee Mahorn met een rugwind van 2,2 m/Sec de andere halve eindstrijd gewonnen in 20,40 seconden.

Brabanders vragen om opheldering

KNVB ontkent betrokkenheid bij UEFA-uitspraak Den Bosch

DEN BOSCH - De KNVB heeft de Europese voetbalunie (UEFA) schriftelijk gevraagd duidelijk aan te geven, dat de nationale bond niet betrokken is geweest bij de beslissing van de tuchtcommissie van de unie inzake de affaire rond de bekerfinale Feyenoord - FC Den Bosch.

Dat heeft voorlichter Ger Stolk dinsdag in Zeist bevestigd.

Den Bosch stapte na de verloren bekerfinale tegen Feyenoord (0-1) naar de rechter omdat het duel een onrechtmatig verloop zou hebben gehad doordat fans van Feyenoord zich regelmatig op het veld bevonden. Een Utrechtse rechter gaf de Brabantse ploeg deels gelijk, een Amsterdamse in hoger beroep helemaal niet en handhaafde de uitslag.

Intussen was ook de tuchtcommissie van de Europese voetbalunie in actie gekomen. Die besloot tot ieders verrassing BVV Den Bosch voor drie jaar uit te sluiten van Europees voetbal, omdat de club in strijd met de reglementen naar de burgerrechter was gestapt, en Feyenoord als bekerwinnaar te accepteren.

Theo Heijmans, voorzitter van BVV Den Bosch, verzocht de KNVB nog eens contact met de UEFA over deze zaak op te nemen omdat UEFA-functionaris Rene Eberle zich recent liet ontvallen dat zijn organisatie BVV Den Bosch had geschorst 'om de KNVB te helpen'.

"Ik kreeg die uitspraak via een journalist te horen," aldus Heijmans. "Ik vond die opmerking vreemd overkomen en heb die overgebracht naar sectiebestuurslid Paul Boels. Ik wil graag weten wat er nu allemaal precies aan de hand is geweest. Niet bij de KNVB, maar bij de UEFA."

Volgens Stolk heeft de bond inmiddels per brief contact opgenomen met de UEFA. "Wij hebben van het begin van deze zaak iedere betrokkenheid bij de beslissingen van de tuchtcommissie van de UEFA ontkend.

Dat doen we nog steeds. We hebben nu alleen aan de UEFA, om aan alle geruchten een einde te maken, gevraagd nog eens duidelijk zwart op wit te zetten, dat de KNVB hier helemaal buiten heeft gestaan. Dat is alles. Er is geen sprake van een nader diepgaand onderzoek."

Wereldrecords bij zwemmen

EDMONTON - Tijdens de Panpacific Games in de Canadese stad Edmonton zijn twee wereldrecords bij het zwemmen verbeterd.

De Australiër Kieren Perkins was sneller dan ooit iemand op de 800 vrije slag. Hij tikte, tijdens zijn race op de 1500 m vrije slag, aan na 7.47,85, een verbetering van bijna drie seconden van het oude record dat met 7.50,64 ruim vijf jaar in handen was van de Sovjetrus Vladimir Salnikov.

Op de 100 meter rugslag verbeterde de Amerikaan Jeff Rouse het record van zijn landgenoot David Berkoff. Als starter van de 4x100 meter wisselslag kwam Rouse tot 53,93, Berkoff tikte tijdens de Olympische Spelen van 1988 in Seoul aan na 54,51.

Samaranch in Tokyo:

Baltische staten welkom op Spelen

TOKYO - Juan Antonio Samaranch wil dat de Baltische staten Estland, Letland en Litouwen als onafhankelijke landen kunnen deelnemen aan de Olympische Spelen van 1992 in Barcelona.

De voorzitter van het Internationaal Olympisch Comité verklaarde dat dinsdag bij zijn bezoek aan de strijd om de wereldtitels atletiek in Tokyo.

Volgens de Spanjaard liggen de aanvragen van de drie staten, die hun onafhankelijkheid (van de Sovjetunie) al uitriepen, op het IOC-bureau in Lausanne. "De verzoeken van Estland, Letland en Litouwen zullen tijdens de bijeenkomst van het bestuur in september in Berlijn worden behandeld."

De drie Baltische republieken waren tot de inlijving in 1940 door de Sovjetunie al lid van het IOC.

Angst voor overheersing door Rusland

Ex-Sovjetunie: confederatie, politieke unie of gemenebest?

DEN HAAG — Voor het westen wordt het steeds onduidelijker met wat voor Sovjetunie het te maken zal hebben, een unie van ex-Sovjetrepublieken of een economische gemenebest van onafhankelijke staten. Sommige republieken zijn huiverig voor een overheersing door Rusland, dat ook klaarstaat om de kernmacht van de Sovjetunie over te nemen.

"Wat te doen?" Lenins verzuchting uit 1903 spookt door het hoofd van velen in de Sovjetunie van na de mislukte coup. Van het unieverdrag, dat de betrekkingen tussen de deelstaten en het centrum moest regelen, is niet veel meer overgebleven. Wel lijkt de Sovjetunie zich te bewegen in de richting van een politieke en economische unie, maar wat de rol van het centrum moet zijn, is nog onduidelijk.

"Heel gauw, in weken zoniet in dagen, zal het concept van het centrum veranderen", liet Ivan Silajev, de Russische premier die tijdelijk de Sovjetregering leidt, dinsdag weten. "In een minimale vorm zal het centrum kunnen blijven bestaan, maar dan om de republieken die willen blijven samenwerken met de unie in een overgangsperiode te helpen."

Het centrale Sovjetgezag is snel aan het verdwijnen, nu de ene republiek na de andere zich losmaakt van de unie: Als eerste de Baltische staten, inmiddels gevolgd door de Oekraïne, Moldavië, Armenië, en zelfs de vroeger zo centrumgetrouwe Sovjetrepublieken Wit-Rusland en Oezbekistan. Gorbatsjov gaf maandag toe aan het onafhankelijkheidsstreven van de republieken, nadat een unieverdrag zou worden gesloten. Dat akkoord, dat de betrekkingen tussen het centrum en de deelstaten moest regelen, zou vorige week dinsdag door de Russische federatie, Kazachstan en Oezbekistan als eerste van negen republieken worden ondertekend.

X+0

Maar de meeste potentiële partners achten dit na de mislukte coup een gepasseerd station. "Het '9 + 1'-proces is dood en vervangen door het 'x + 0'-model", hield de Moldavische vice-premier Konstantin Oborok maandag het Sovjetparlement voor.

Zelfs Kazachstan, een van de peilers van wat een vernieuwde Sovjetunie had moeten worden, gelooft niet meer in het unieverdrag. Zijn president, Noersoeltan Nazarbajev, stelt een "confederatief verdrag" voor en wil de USSR omdopen tot "Vrije Unie van Soevereine Republieken". "De unie heeft geen centrale regering of parlement nodig", meent hij.

Sommige liberalen maken zich zorgen over de golf van onafhankelijkheidsverklaringen die de Sovjetunie overspoelt. Ze zien liever dat de communistische structuren in heel het land worden gezuiverd, voordat ze door regionale leiders worden overgenomen. "Het gevaar bestaat dat achter die redevoeringen voor onafhankelijkheid de oude communistische structuren blijven bestaan, en zelfs tot de opkomst van nationaal-communistische elites leiden in de republieken", waarschuwt burgemeester Anatoli Sobtsjak van Leningrad. "Laten we eerst alle elementen vernietigen van het systeem dat ons jarenlang heeft verstikt, de kwestie van de onafhankelijkheid van de deelstaten kan dan later worden opgelost."

NOODZAAK

Behalve politieke redenen is er ook een economische noodzaak voor republieken om bijeen te blijven. "Onze economieën zijn zo nauw met elkaar verweven dat de andere republieken niet met Rusland zullen willen breken", aldus Silajev. Zelfs de Baltische staten, voor wie volledige onafhankelijkheid nu binnen handbereik is, zullen nog met Moskou moeten onderhandelen over hun handelsbanden met de rest van de unie, het afzetgebied voor hun produkten.

Daarom wordt naast het unieverdrag ook gewerkt aan de totstandkoming van een economisch gemenebest. Dinsdag werden Gorbatsjov en de leiders van Rusland, Kazachstan en Kirgizië het eens over een economisch samenwerkingsverdrag. "De economische zone zal openstaan voor alle republieken, ook degenen die uit de unie willen treden", aldus de Kirgizische president Askar Akajev. Gelijktijdig met dit economische verdrag zal er aan een formele politieke unie worden gewerkt, liet hij weten.

Paradoxaal genoeg is Jeltsins machtige Russische federatie van alle republieken nu het minst tegen het unieverdrag gekant. Wat de Russische parlementsvoorzitter Roeslan Chasboelatov betreft kan het verdrag volgende maand al getekend worden, na een paar kleine aanpassingen in de tekst.

Nu Gorbatsjovs macht afneemt, is Rusland de belangrijkste gesprekspartner in de discussie over de toekomstige betrekkingen tussen de republieken. Vorige maand erkende het de onafhankelijkheid van Litouwen, en afgelopen week die van Estland en Litouwen, waarmee de weg voor hun erkenning door het westen open was.

OVERWICHT

De Balten mogen dan wel te klagen hebben over hun samenwerking met Jeltsin, andere republieken zijn bang voor het overwicht van Rusland binnen wat er van de unie overblijft. De Sovjet-hegemonie zou volgens hen wel eens plaats kunnen maken voor de overheersing door het groot-Russische chauvinisme, vrezen zij. Nazarbajev is in ieder geval niet van zins de bevelen uit Moskou klakkeloos te gehoorzamen, of die nu uit de Sovjet- of de Russische koker komen. "Kazachstan zal nooit de kleine broer van een ander zijn", waarschuwde hij maandag.

Als stok achter de deur voor republieken die toch geen unieverdrag met Rusland willen sluiten, heeft Jeltsin de miljoenen Russen die buiten de federatie leven in de discussie geworpen. Maandag waarschuwde de president dat Rusland zich het recht voorbehoudt de grenzen met Sovjetrepublieken die zich willen afscheiden, ter discussie te stellen.

"Als deze republieken met Rusland het nieuwe unieverdrag ondertekenen is er geen probleem", verduidelijkte Jeltsins woordvoerder Pavel Vosjtsjanov. "Maar als zij de unie verlaten, dan moeten wij rekening houden met de belangen van de bevolking die daar leeft. Wij moeten niet vergeten dat Russen deze gebieden bevolken, en Rusland zal er dan niet zomaar afstand van doen."

Jeltsin doelt met name op Kazachstan, waar er evenveel Russen als Kazachstanen wonen, en het sterk gerussificeerde oosten van de Oekraïne. Bovendien zijn de gebieden die hij op het oog heeft economisch en strategisch van groot belang: Noord-Kazachstan, dat rijk is aan grondstoffen, evenals het kolenbekken van de Donbass en De Krim in de Oekraïne. Nazarbajev waarschuwde meteen voor mogelijke oorlogen als Rusland die plannen zou doorzetten.

AANSPRAAK

Jeltsin maakt zijn dreigement niet op alle fronten waar. De Baltische staten heeft hij duidelijk laten weten dat Rusland geen aanpraken op hun grondgebied heeft, ofschoon de Letse bevolking voor bijna de helft uit niet-Letten bestaat, en het noordoosten van Estland is voor meer dan 90 procent door Russen bevolkt. Een nationaliteitenakkoord over de minderheden in het Balticum zou een blauwdruk kunnen zijn voor soortgelijke akkoorden elders in de unie.

Toch lijkt Rusland een overheersende positie binnen een toekomstige unie te zullen innemen, waarmee ook het westen rekening zal moeten houden. Op zijn grondgebied bevindt zich immers het grootste deel van het Sovjet-nucleaire arsenaal, dat waarschijnlijk met het wegebben van de Sovjet-macht ook in de Russische schoot zal vallen. Rusland zou daarmee een machtig wapen in handen krijgen bij grensconflicten met zijn buurrepublieken.

De Russische vice-president Roetskoj heeft al aanspraak gemaakt op de kernmacht, door een Russisch veto te eisen op het gebruik van atoomraketten door de Sovjetunie. Om de proliferatie van kernwapens binnen de ex-Sovjetunie te voorkomen bepleit de Duitse minister van buitenlandse zaken, Hans-Dietrich Genscher, zelfs een internationaal akkoord over de afschaffing van alle korte-afstandsraketten en nucleaire artillerie. De weg naar internationale ontwapening leidt nog altijd naar Moskou, maar het lijkt erop dat dat veeleer het Moskou van Jeltsin dan dat van Gorbatsjov zal zijn.

***

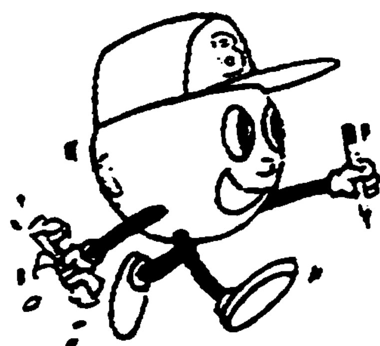
BORAL NEDUSA baksteen te Lobith, een volledige dochter van de Australische bouwmaterialenproducent Boral (omzet circa f 7 miljard) heeft de Doorwerthgroep van steenfabrieken te Doorwerth overgenomen. De Doorwerth-groep bakt voornamelijk straatstenen en behaalde in 1990 een omzet van f 30 miljoen met ruim 80 medewerkers.



***

De winst van HSBC HOLDINGS, de Britse houdstermaatschappij van de in Hongkong gevestigde bank Hongkong and Shanghai Banking Corporation, is in de eerste helft van dit jaar met 21,6 procent gestegen van 1,53 miljard Hongkong-dollar tot 1,86 miljard dollar (f 451 miljoen). De winst groeide in Azië, Canada, het Midden-Oosten en Groot-Brittannië, maar de Amerikaanse dochter Marine Midland Bank leed een fors verlies van 109,3 miljoen Amerikaanse dollar.

***



EERSTE MEDAILLE VOOR NEDERLAND OP WK ATLETIEK

Uitstekende prestatie discuswerper in moeilijk seizoen

Erik de Bruin in alles-of-niets-poging naar zilver

TOKYO - Erik de Bruin sloeg de handen voor zijn gezicht, liet zijn tranen de vrije loop en wachtte af. Tien minuten moest hij wachten om de zekerheid te krijgen dat zijn laatste worp van 65,82 meter genoeg was voor de zilveren medaille bij het discuswerpen.

Toen de Duitser Wolfgang Schmidt in zijn laatste poging niet verder kwam, sprong de man, die daags tevoren nog gewaarschuwd had niet veel van hem te verwachten, juichend op. Evenals een jaar geleden, bij de strijd om de Europese titel in Split, wist hij zich zeker van een plaats op het erepodium bij het toernooi om de wereldkampioenschappen.

Nog nooit is Erik de Bruin na een wedstrijd zo geëmotioneerd geweest als dinsdagavond in het nationale stadion van Tokyo. "Deze zilveren medaille is mij veel meer waard dan die van Split. Ik had echt niet gedacht achter in de 65 meter te kunnen werpen op dit moment", vertelde hij nadat hij het papier voor de dopingcontrole had getekend.

Nog natrillend van emotie, het kippevel op zijn lichaam: "Ik was dood nerveus. Je denkt aan alle blessure ellende die je dit seizoen hebt gehad en dan hoop je natuurlijk ergens op. Die laatste worp was er echt een van alles of niets. Het werd alles."

De Bruin was zijn optreden in de finale, die hij na de kwalificatie als vijfde was ingegaan, begonnen met een misser. "Ik wilde in die eerste worp meteen een goede neerzetten. Hij mislukte en toen moest ik in de tweede op zekerheid werpen om zeker te zijn van de laatste acht."

De 62,58 meter in zijn tweede poging bracht De Bruin inderdaad bij de beste acht finalisten, die nog drie worpen kregen. Daarom nam hij in zijn derde beurt opnieuw risico. Het pakte opnieuw verkeerd uit en hij stapte over de rand van de ring om de poging ongeldig te maken.

ZEKERHEID

De zekerheid nog drie worpen te mogen doen hadden hem, zoals hij later bekende, wat rustiger gemaakt. Met 64,40 meter in zijn vierde beurt, brachten hem even op de derde plaats. Schmidt verdrong de Nederlander echter meteen weer door acht centimeter verder te werpen. "Dan sta je er ineens weer naast," aldus De Bruin.

Die ervaring had hij in Split ook opgedaan. Toen werd hem echter het goud ontnomen door wereldrecordhouder Jurgen Schult, toen nog uitkomend voor de DDR, die in zijn laatste poging de winnende afstand produceerde. Later kwalificeerde De Bruin zijn vijfde poging, waarin hij 63,10 meter liet registreren als een misser.

"Dan kom je in de laatste ronde voor de keuze te staan genoegen te nemen met de vierde plaats of risico in te gaan. Ik koos voor dat laatste. Ik sprong de discus er uit. Ik voelde dat hij goed zat maar je hebt pas zekerheid als de afstand op het scorebord verschijnt." Toen het bord oplichtte met 65,82 meter, schoof de 28-jarige atleet uit Hardinxveld op naar tweede plaats achter Lars Riedel.

De Duitser, dit seizoen doorgestoten naar de absolute wereldtop, had in de openingsronde met 66,20 meter een onneembare barrière opgeworpen. De Bruin had nog angst gehad dat de Hongaar Attila Horvath hem nog voorbij zou gaan. "Ik vreesde Horvath meer dan Schmidt, die beiden achter mij zaten in de volgorde van werpen. Die Hongaar achtte ik in staat nog een 67-er te produceren. Schmidt zat gewoon niet echt goed in de wedstrijd."

Op basis van zijn beste seizoenprestatie, het Nederlandse record van 68,12 meter dat hij op 1 april in Sneek wierp, stond De Bruin op de tweede plaats van de wereldranglijst 1991 achter Mike Buncic (69,36 m). De Amerikaan maakte zijn hoge klassering niet waar door in Tokyo als vijfde te eindigen.

De sterk wisselende wind in het opnieuw niet volledig bezette stadion had De Bruin geen handicap gevonden. Net zo min had het hem iets gedaan, dat bij de erecremonie, die ruim anderhalf uur na de finale werd gehouden, het stadion vrijwel leeg was. "Wat mij betreft hadden zij mij die medaille ook zo kunnen geven. Over wind moet je niet zeuren. Daar heb je allemaal last van. In de finale moet je gewoon zo ver mogelijk werpen."

BESTE PRESTATIES

De Bruin heeft in de twee moeilijkste seizoenen van zijn carrière de beste prestaties geleverd. Vorig jaar zag het er door een knie-operatie lange tijd naar uit dat hij niet aan de Europese titelstrijd kon deelnemen. Pas heel laat kwam de zekerheid dat hij toch in Split zou kunnen starten. Dit seizoen verliep in feite ook rampzalig.

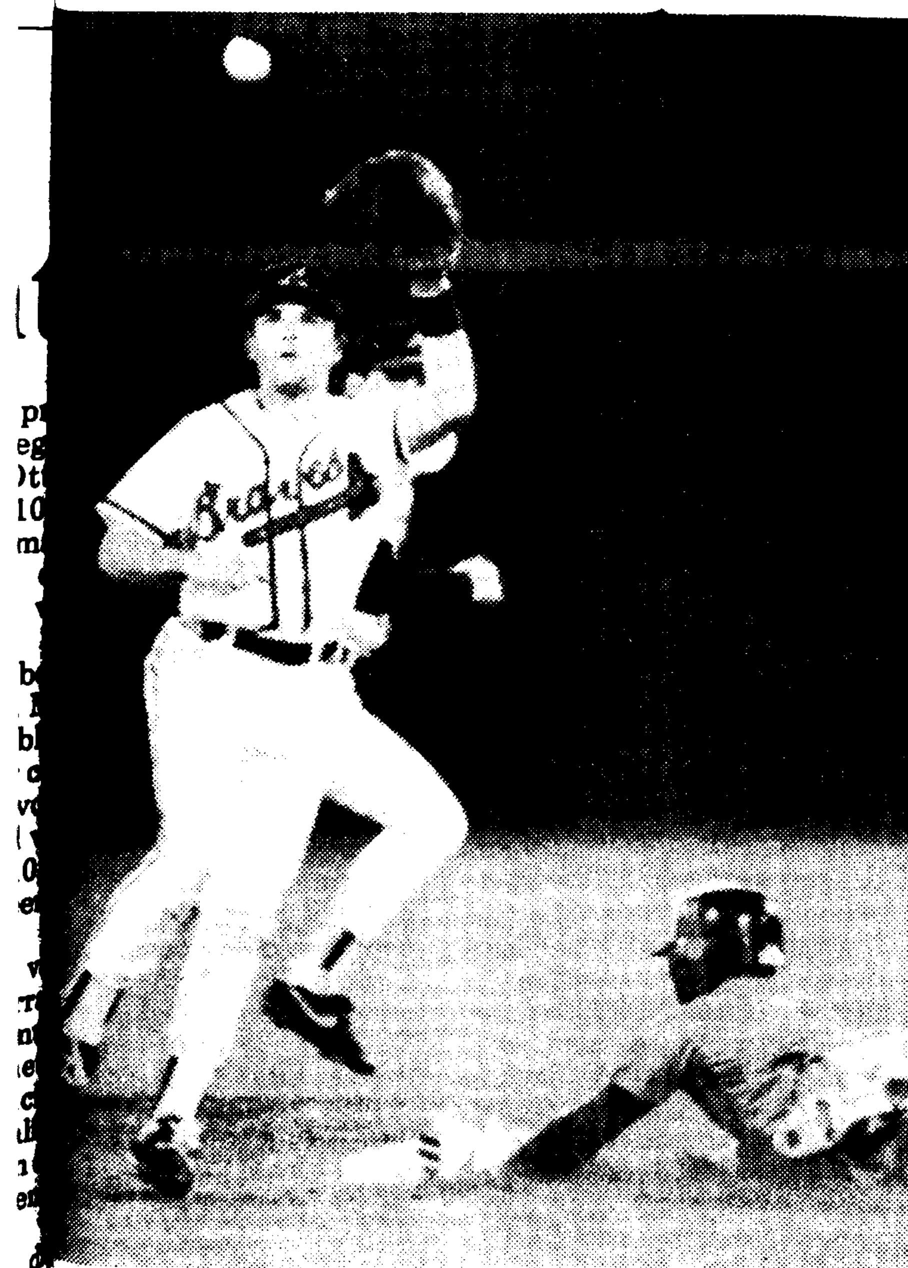
"Na die wedstrijd in Sneek liep ik in de training een gescheurde schuine buikspier op. Dan ga je weer door een diep dal. Dat kost mentaal een heleboel kracht. Zeker als je het seizoen daarvoor ook al ellende hebt gehad.

Pas veertien dagen voor het NK kon ik weer goed werpen. Daarom was ik toen ook zo gelukkig met die 67,16 meter in Eindhoven. Ik heb toen wel gezegd dat ik niet naar Zürich ben gegaan om de concurrentie niet wijzer te maken. De ware reden was evenwel dat ik onder de halters moest voor de krachttraining."

EIGEN GANG

De Bruin gaat graag zijn eigen gang. Daarom was hij ook niet naar het trainingskamp in Nagano gegaan. "Ik bereid me graag voor in mijn eigen omgeving. Van het overwinnen van het tijdsverschil heb ik totaal geen last gehad. Nadat ik in het vliegtuig had gegeten, heb ik twee slaappillen ingenomen en ben lekker op de vloer bij een nooduitgang gaan liggen. Dat ik mij voor de finale beter voelde dan bij de kwalificatie had misschien toch wel iets met het tijdsverschil te maken."

Dat had de latere winnaar van het zilver al ondervonden bij het inwerpen op de warming-up baan. "Een worp kwam er verschrikkelijk goed uit maar het maakte mij toch niet helemaal rustig," aldus de atleet die dinsdag nog twijfelde of hij zal aantreden voor het kogelstoten, waarvan de kwalificatie voor vrijdagmorgen op het programma staat. "Ik wil daar eerst nog eens een nachtje over slapen. Ik heb tenslotte drie weken in training al geen kogel meer aangeraakt."



ATLANTA - De Atlanta Braves zijn door hun overwinning op de Montreal Expos gisteravond samen met Los Angeles Dodgers op de eerste plaats beland in de National League West. De Dodgers hadden vorige maand nog een voorsprong van 8 punten op de Braves die de verrassing van dit seizoen zijn in de Amerikaanse honkbalcompetitie. Op de foto Marquis Grissom van de Expos steelt zijn 56ste honk van het seizoen maar kon ook hiermee niet voorkomen dat zijn club met 3-2 verloor.

ZONDAG OPENING ITALIAANSE VOETBAL-COMPETITIE

Platt (duurste aankoop) scoort zes keer voor Bari

Juventus vastbesloten dit jaar kampioen te worden

ROME - Gianni Agnelli en Roberto Baggio hebben een unieke afspraak gemaakt. Als Juventus komend seizoen geen voetbalkampioen van Italië wordt, mag grote baas Agnelli zijn sterspeler ontslaan. Zondag is de aftrap in de Serie A.

De overeenkomst is misschien niet helemaal serieus bedoeld, maar zegt genoeg over de verwachtingen bij Juventus, dat persé de eerste "Scudetto" sinds 1986 wil behalen. Afgelopen jaar investeerde Agnelli voor bijna 80 miljoen in spelers, maar eindigde "de oude dame" op de zevende plek. Voor het eerst in 28 jaar zitten Juventusspelers op Europa Cupavonden thuis voor de buis. Een herhaling is verboden, vindt Fiat- en club-baas Agnelli, wiens wil wet is.

"We zijn vanaf de bodem opnieuw begonnen", zei hij vorige week. Glimlachend: "Ik heb Baggio gezegd dat ik hem zal ontslaan als we het kampioenschap niet winnen. Hij is akkoord gegaan." Baggio werd ruim een jaar geleden voor ruim 25 miljoen gulden gekocht van Fiorentina en was daarmee de duurste voetballer van de wereld.

Succescoach Giovanni Trapattoni is terug in Turijn. Hij leidde de club naar zes titels in de periode 1976-'86. De verdediging is opmerkelijk versterkt met de Duitsers Reuter en Kohler van Bayern München. Een andere Duitser, Thomas Hässler, mocht vertrekken naar AS Roma. De held van Italië op het WK, Salvatore Schillaci, die een mislukt seizoen achter de rug heeft, zegt zijn huidige, goede vorm grotendeels te danken aan de aanwezigheid van Trapattoni.

RAMPZALIG

"Zijn komst was van fundamenteel belang in mijn verbetering. Het afgelopen seizoen was rampzalig, maar dat is allemaal veranderd nu." De oefenperiode was hoopgevend. Juventus won acht van de negen duels in de maand augustus, waaronder een zege met 2-1 tegen AC Milan.

Op de transfermarkt was het rustiger dan in voorgaande jaren. Bij AC Milan was dat begrijpelijk, vanwege de uitsluiting voor een seizoen Europees voetbal. Ruud Gullit, Marco van Basten en Frank Rijkaard zijn weer de drie buitenlanders.

De geruchten over de komst van de Joegoslaaf Boban en het mogelijke vertrek van Gullit (naar Real Madrid of Paris SG), hielden van de zomer aan, maar het Nederlandse trio heeft zijn positie behouden. Interessant is vooral te zien, hoe Ruud Gullit zich houdt. Afgelopen voorjaar onderging hij de vierde knie-operatie in twee jaar. Onder de nieuwe trainer Capello kan Milan zich concentreren op de titel, voor het laatst veroverd in 1988.

Kampioen Sampdoria versterkte zich nauwelijks, zorgde alleen dat Vialli & Co bleven. Dat was niet zo moeilijk, want Sampdoria ontleent een deel van zijn kracht aan de saamhorigheid, de vriendschap van de spelers onderling.

DUURSTE AANKOOP

Duurste aankoop van de zomerperiode was David Platt. De Engelsman verhuisde voor negentien miljoen gulden van Aston Villa naar Bari. Hij verdiende al het nodige respect door in twee opeenvolgende oefenwedstrijden telkens drie keer te scoren. "Sorry Engeland, maar ik vind het in Italië met de dag leuker", liet hij zich onlangs ontvallen.

Andere dure jongens: Thomas Doll, voor een kleine achttien miljoen van Hamburg naar Lazio Roma en natuurlijk Paul Gascoigne voor ongeveer hetzelfde bedrag van Tottenham naar dezelfde Romeinse club. Maar Gascoigne is geblesseerd. Afgesproken is, dat hij zich pas voor het seizoen 1992/93 bij de selectie voegt.

Jammer dat Maradona weg is zal de echte voetballiefhebber denken. Hoewel de vanwege drugsgebruik veroordeelde Argentijn officieel nog onder contract staat bij Napoli, zal hij niet meer op de Italiaanse velden terugkeren. De Fransman Laurent Blanc (van Montpellier) is voor elf miljoen gulden als nieuwe buitenlander aangetrokken, maar is natuurlijk toch van een ander niveau.

Dat weten de tifosi maar al te goed. Slechts eenderde van het aantal seizoenkaarten van vorig seizoen (42.000 tegen nog geen 13.000), werd afgezet. Naar een recent oefenduel van Napoli tegen Blancs oude club kwamen 3.000 Napolitanen kijken.

De clubs in Serie A leden afgelopen seizoen 65 miljoen verlies, maar zijn vooralsnog bereid exorbitante salarissen te blijven betalen. Alleen de entree-prijzen gaan omhoog. Afgelopen seizoen stegen de prijzen voor kaartjes gemiddeld met elf procent, voor de nieuwe jaargang is een verdere stijging voorzien.

De supporters van Fiorentina werden het meest geplukt. Na een prijsstijging van 27 procent afgelopen seizoen dienen ze nu gemiddeld 46 procent meer te betalen voor het stadionbezoek. De duurste seizoenkaart voor de "normale" fan kost inmiddels ongeveer 3.000 gulden.

De tifosi krijgen in ieder geval het maximale aantal van drie buitenlanders per club te zien: 54 in totaal, verdeeld over zestien nationaliteiten.

Met dertien voetballers levert Brazilië de meeste buitenlanders, maar ook de Duitse bondscoach Berti Vogts kan bijna een elftal samenstellen van landgenoten in Italiaanse dienst, tien man. Matthäus, Brehme en Klinsmann bij Inter, Kohler en Reuter bij Juventus, Doll en Riedle bij Lazio, Völler en Hassler bij AS Roma en tenslotte de jonge Bierhoff bij Ascoli. En dan te bedenken, dat de Europese grenzen nog niet eens helemaal open zijn.

Vier duels voor Wouters

ZEIST - De tuchtcommissie van de KNVB heeft Jan Wouters voor vier duels geschorst.

De Ajacied dient ook een geldboete te betalen van 750 gulden. Wouters werd geschorst naar aanleiding van de rode kaart die hij kreeg in het duel tegen Volendam wegens het tegenhouden van een doorgebroken tegenstander.

Ook Vitesse-speler Huub Loeffen mag vier duels niet voor zijn team uitkomen. Hij kreeg in het duel tegen Den Haag, waarin hij twee keer scoorde, een rode kaart. Loeffen dient 200 gulden over te maken naar de KNVB.

Vlissingen-speler Huub Stokmans werd drie duels geschorst voor de rode kaart die hij kreeg in het duel tegen Wageningen. Zijn boete bedraagt 150 gulden. Olde Riekerink (FC Groningen) en Spee (VVV) werden ieder voor een duel geschorst.

MVV-er Driessen naar Fortuna S

SITTARD - Fortuna Sittard en MVV hebben overeenstemming bereikt over een spelersruil.

Huub Driessen, de 29-jarige middenvelder van MVV, tekende een contract voor twee jaar bij Fortuna Sittard en zal woensdag zijn debuut maken in de thuiswedstrijd tegen PSV.

MVV kreeg, behalve een vergoedingssom, van Fortuna Sittard een middenvelder terug, namelijk Roger Reijners (27).

Voortplanting koraal waargenomen bij rif

WILLEMSTAD — Maandagavond werd op het rif nabij het Seaquarium een unieke gebeurtenis waargenomen. Tijdens een nachtduik waren de onderzoekers drs. Erik Meester en drs. Hemmo Bosscher getuigen van de voortplanting van het elandgeweikoraal. Een fantastische belevenis, zo vertelden zij.

"Kleine witte bolletjes, die uit het poliepmond staken, gaven de eerste indruk dat de uitstoot van eieren en sperma op komst was. Even later spoten alle kolonies van de soort acropora palamata hun eieren en sperma in het water. Het was een fantastisch gezicht om de kleine bolletjes uit de koralen te zien komen. Het anders zo heldere water veranderde in een soep van voortplantingsprodukten. Allerlei soorten vissen probeerden van de lekkernij hun graantje mee te pikken", aldus Meesters en Bosscher.

Het elandgeweikoraal is een belangrijke rifbouwende soort die voornamelijk voorkomt op het ondiepe rif. Orkanen en koraalziekten hebben in het recente verleden veel populaties of delen daarvan vernietigd. De voortplanting van dit soort is eerder waargenomen op Puerto Rico, zij het in aquaria. Dit vond plaats zes dagen na de volle maan in augustus 1984 en zeven en acht dagen na volle maan in juli/augustus 1985. Deze waarneming, twee dagen na volle maan, is waarschijnlijk de eerste veldwaarneming in de wereld.

Voor de onderzoeksgroep Tropische Marine Biologie van de Universiteit van Amsterdam is het momenteel een drukke tijd. Ze zijn namelijk in afwachting van de voortplanting van montastrea annularis, het gewone sterkoraal. Onder de naam '1991 Coral Spawning Event' is een reeks van continue waarnemingen opgezet met behulp van lokale sportduikers. De voortplanting van dit soort is echter op maandag niet waargenomen en wordt eind deze week verwacht.

De onderzoekers willen een beroep doen op de lokale duikers, die momenteel nachtduiken maken, om eventuele waarnemingen van koraalvoortplanting door te geven. Van zes andere soorten wordt verwacht dat ze zich deze maand voortplanten. Het kunnen er echter veel meer zijn, want slechts van negentien soorten van de totaal zestig soorten zijn gegevens over voortplanting bekend. Gegevens over lokatie, tijdstip en het soort dat zich voortplant kunnen worden doorgegeven aan drs. Manfred van Veghel (tel.: 624242, Carmabi, of 642929).

WILLEMSTAD — Gedeputeerde van economische zaken Dito Mendes de Gouveia bevindt zich momenteel, in gezelschap van een Curaçaose handelsmissie, in Brazilië. De regering heeft zich een nieuwe handelsstijl aangemeten om de Curaçaose economie te stimuleren: agressief, creatief en dynamisch. Mendes' reis in het Zuid-Amerikaanse land is daar een voorbeeld van, aldus een persbericht.

Om een snelle ontwikkeling van de economie te bevorderen moet de gedeputeerde er op uit om het 'Curaçaose produkt' te verkopen. De handelsmissie naar Brazilië is een vlotte actie naar aanleiding van het Associatieverdrag dat vele deuren van de Europese markt voor Curaçaose produkten opent. Omdat nu ook produkten worden toegelaten op de Europese markt die via Curaçao geëxporteerd worden is de regering druk aan het onderhandelen met fabrikanten in Zuid-Amerika om Curaçao als tussenstation voor hun produkten en goederen te propageren.

Vanuit het Zuid-Amerikaanse land houdt Mendes, in zijn hoedanigheid van gedeputeerde van onderwijs, nauw contact met de 'achterban' over zaken als het PA-conflict en de invoering van het nieuwe beroepsonderwijs. Momenteel ziet hij echter nog geen reden zijn handelsreis voor deze kwesties te onderbreken.

De deviezeninkomsten van OOSTENRIJK uit het toerisme zijn in de eerste helft van dit jaar ten opzichte van dezelfde periode van 1990 met 9,1 procent gestegen tot 69,4 miljard schilling (f 11,1 miljard). Het surplus op de balans van het toerisme groeide zelfs met 16,4 procent tot 37 miljard schilling (f 5,9 miljard). De Oostenrijke Centrale Bank verwacht in de tweede helft van het jaar slechtere cijfers, waardoor de inkomsten over geheel 1991 weinig zullen verschillen van die in het afgelopen jaar.

***

In de periode van twaalf maanden tot eind juni is een op de vijftig bedrijven in Engeland en Wales bankroet gegaan. Het aantal faillissementen steeg ten opzichte van de voorgaande twaalf maanden met 67 procent tot 19.335. De cijfers duiden erop dat de economische recessie in Groot-Brittannië nog niet voorbij is.

Programma viering 100 ja[...] Hendrik-, Wilhelminascho[...]

WILLEMSTAD — Na vele maanden van intensieve voorbereiding is het zo ver dat het herdenkingscomité, opgericht ter viering van het honderdjarige bestaan van de Hendrik- en Wilhelminaschool, thans het definitieve programma bekend kan maken.

Op 23 september om half negen 's avonds zal er een gevarieerd programma gepresenteerd worden in het Centro Pro Arte. Nummers, waarin onder andere verwerkt zijn het zingen van oude schoolliedjes, het voordragen van gedichten uit de schooltijd, een onderdeel met ingrediënten van vele kinderspelletjes van vroeger en nog veel meer zullen dan ten tonele worden gebracht. Een echte "aubade", zoals vroeger in Fort Amsterdam op Koninginnedag, zal natuurlijk niet ontbreken, iets dat voor de jongere generatie een openbaring zal zijn en bij de oudere gevoelens van heimwee zal oproepen.

Het gedenkboek met vele foto's uit de vroegere schooljaren en verrijkt met inzendingen van talrijke voormalige leerkrachten en leerlingen, is al bij de dru[...] Het is een boek met [...] vens die de vroegere sc[...] gaande jeugd doet mijm[...] over het verleden en d[...] toekomstige geschieds[...] vers als bron zal diene[...] onze onderwijscultuu[...] kunnen belichten.

Kaarten à 12,50 per [...] soon voor het gevarie[...] programma in Centro [...] Arte op 23 september z[...] vanaf 2 september bij [...] handel Salas verkrijg[...] zijn en tussen twaalf en [...] uur 's middags aan de [...] van Centro Pro Arte. [...] gedenkboek 'Hendrik- en [...] helminaschool. Een ste[...] die niet vervaagt', zal o[...] avond van de voorstelli[...] Centro Pro Arte voor [...] eerst te koop worden a[...] boden, later verkrijgbaa[...] Boekhandel Salas.

Het herdenkingsco[...] bestaat uit de ex-leerli[...] Marguin Salas-Valencia [...] zitter, Ruth Gomes Cas[...] Salas vice-voorzit[...] Norman Quast secret[...] Gustavo Schrills penn[...] meester, Japa Beau[...] Lucille Berry Engels, J[...] Capriles, Jo de Laater, V[...] Labegaz en Grace Leo[...] leden.

Werkonderbreking[...] Birgen di Rosario

WILLEMSTAD — Vier van de vijf onderafdelingen van de Stichting Birgen di Rosario heb[...] gisterenmorgen werk[...] derbrekingen gehoud[...] aldus voorzitster Piete[...]

Er zijn brieven naar [...] Bestuurcollege gestu[...] waarin de onhoudbare fin[...] ciële situatie van de sti[...] ting wordt uitgelegd [...] waarin een beroep wor[...] gedaan op de regering o[...] 'snel met geld over de brug [...] komen'.

Vanavond zullen de lede[...] van de Curaçaose Bond va[...] Verpleegkundigen bijeen[...] komen om de kritiek[...] situatie bij de bejaardente[...] huizen en ook de crèches te[...] bespreken. Of er meer acties [...] zullen volgen is nog niet [...] bekend.

Gezond eten: afslanking budget gezondheidszorg

WILLEMSTAD — Goede voeding kan een kostenbesparend effect hebben op de gezondheidszorg; door gezond te eten is kwaliteitsverbetering van het leven mogelijk. Vanuit deze gedachtengang begonnen diëtistes Marianella de Lanoy en Elba Luisa in het Sentro Mediko Seru Fortuna met een projekt voedingsvoorlichting. Daarmee willen zij de nadruk leggen op preventie. Tot nu toe werd voornamelijk aandacht besteed aan het curatieve aspect: de behandeling van de ziekten die in verband kunnen worden gebracht met een eenzijdige, onverantwoorde voeding.

Het betreft hier een projekt dat nog in een pril stadium verkeert, meldt het persbericht. Het Sentro Mediko Seru Fortuna is als een soort proefstation voor het projekt uitgekozen omdat de infrastruktuur zich uitstekend daarvoor leent. Er bestaan contacten tussen omwonenden en hulpverleners die verder reiken dan enkel therapeutische contacten terwijl ook de beschikbare ruimte adequaat is. Gekozen is om het 'experiment' te houden onder de kategorie PP - patiënten en diegenen met een vrije geneeskundige behandeling omdat deze groep door socio-economische omstandigheden het meest kwetsbaar zijn en ook reeds bekend zijn met de diëtistische zorg.

In een later stadium zal de voorlichting worden uitgebreid over de hele wijk in de vorm van groepsinformatie, massamediavoorlichting en voedingsleer in het onderwijs. Een tot nu toe onbetreden pad in de Curaçaose gemeenschap om kennis over te dragen op voedingsgebied is het basisonderwijs. Ook volwasseneducatie zal een belangrijke plaats kunnen innemen in de geplande voedingsvoorlichting. Eveneens wordt gedacht aan bijscholing van verpleegkundigen, crèchemedewerkers en onderwijzers.

COMMERCIE

Ook het verschijnsel van commercialisatie van de voedingsvoorlichting in de gezondheidszorg krijgt de nodige aandacht in het projekt. Vaak relateert de handel voedsel en gezondheid uitsluitend aan de doelstelling omzetvergroting. De echte deskundigen zijn door de jaren heen verdrongen door het effect van commercialisatie. "Er zijn beweringen over voeding en gezondheid onstaan die strijdig zijn met de dieet- en voedingsleer", aldus het persbericht. Door een agressieve aanpak van voedingsvoorlichting waarbij gebruik gemaakt gaat worden van de media kan tegenwicht geboden gaan worden tegen deze eenzijdige voorlichting, menen de diëtistes.

De uitvoering van het projekt zal in fasen geschieden over de periode 1991-2001, waarbij de komende maanden als inloopperiode zullen worden beschouwd. De totale kosten zullen 13.000 gulden per jaar bedragen. Per saldo zal het echter een kostenbesparing opleveren ten gevolge van de afname van kosten als gevolg van specialistische hulp, apotheken, laboratoria en ziekenhuis. Naast het gestelde hoofddoel van voedingseducatie beoogt het projekt eveneens controlenormen en kwaliteitseisen van de diëtistische hulpverlening ten behoeve van de overheid te kunnen vaststellen. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de curatieve diëtistische hulpverlening geprivatiseerd wordt.

'Eerste overwinning' zaak ABVO-sportcomplex

WILLEMSTAD — De directie van de Stichting Sportterreinen Brievengat die het sportcomplex op Brievengat beheert, had tot vanmorgen tien uur de tijd om de werknemer, de heer Josefina, een SVB-kaart voor kosteloze medische behandeling te geven. Zo niet zal de vakbond doormiddel van haar advocaat de rechter vragen vandaag nog een uitspraak te doen in het kortgeding dat tegen SSB werd aangespannen.

De rechter heeft gisteren geen uitspraak gedaan in de zaak. SSB kreeg een week de tijd om een SVB-kaart aan de losse arbeider Josefina te geven. ABVO beschouwt dit als een eerste overwinning tegen de SDK, aldus Hubert 'Bebe' Rojer.

Tot sluiting van deze editie was niet bekend of de heer Josefina inmiddels een kaart voor kosteloze medische behandeling van de SSB heeft gekregen. Josefina begaf zich gisteren omstreeks tien uur naar de woning van de ABVO-voorzitter met de mededeling dat hij de SVB-kaart nog niet had ontvangen.

Bebe Rojer laakt de houding van de directie van de SDK. 'De directie van het sportcomplex staat erop dat de werknemers 'parttimers' zijn terwijl de Antilliaanse arbeidswet het fenomeen 'parttime' niet erkent. De wet erkent uitbetaling voor stukwerk, maar dat is iets heel anders dan 'parttime' aldus Rojer.

***

Het voor seizoensinvloeden gecorrigeerde aantal werklozen in FRANKRIJK is in juli met 1,6 procent gestegen tot 2,76 miljoen. Het werkloosheidspercentage kwam daardoor op 10,4. Het ongecorrigeerde percentage werklozen onder de beroepsbevolking bedroeg eind juli 9,5.

Schoonmaak-campagne

T'ASINA MI KE KORSOU BRIA:
LIMPI i LOMBRA
95.5 Zfm
POP

■WILLEMSTAD—De frisdrank Pop en het radiostation Zfm zijn samen van start gegaan met een actie gericht op het schoonmaken en houden van de Curaçaose straten. In verband hiermee werd een bumper-sticker gemaakt met daarop de tekst: "Zo moet Curaçao blinken: schoon en schitterend." De sticker moet uiteraard op de auto-bumper: indien Z-fm in de buurt is en coördinator van deze campagne Hermanito de sticker ontdekt krijgt de eigenaar een heleboel flessen Pop cadeau. De stickers zijn verkrijgbaar bij overhandiging van 6 flesjes Pop bij de Pepsi fabriek op Zeelandia. Op de achterkant kunnen de naam en het adres worden ingevuld: 4 weken lang zal een door een batterij gedreven auto voor kinderen ter waarde van 800 gulden worden verloot. Meer informatie over deze campagne die gisteren van start ging wordt via de media en in het bijzonder Zfm verstrekt.

In periode april-juni
SOD houdt liefst 880 verkeersovertreders aan

WILLEMSTAD — De Speciale Operatie Dienst heeft in de periode april tot en met juni 1991 aan in totaal 808 verkeersovertreders processenverbalen uitgeschreven.

Het grootste aantal verbalen kregen bestuurders waarvan de auto technisch niet in orde was (204). Daarnaast aan mensen waarvan de autopapieren niet aanwezig waren of niet klopten (159). Fout parkeren deden 123 automobilisten; 71 mensen reden door rood licht. De rest kreeg een procesverbaal om diverse andere redenen, variërend van personenvervoer in de laadbak tot het in verboden richting rijden.

Terzake overtreding van de opiumlandsverordening werden in totaal 18 aanhoudingen verricht, van juni tot en met april. Het aantal illegalen lag op 47.

Drie-daagse jeugdcentrale

WILLEMSTAD —De Stichting jeugdcentrale Curaçao organiseert op 4, 5 en 6 oktober een drie-daagse voor alle geuniformeerde jeugdgroepen. De groepen zullen steeds vanuit 3 centraal gelegen punten vetrekken voor een - dagelijks - 7 km lange tocht, steeds begeleid door een drumband.

Iedere keer zal een vooraanstaand persoon uit de samenleving enkele meters meelopen. Op 6 oktober om 11 uur 's morgens ontmoeten de groepen elkaar bij de kerk van Santa Maria, waar er speeches gehouden woden en iedereen een aandenken ontvangt.

In september zullen zakenlui en het publiek in het algemeen benaderd worden om als 'kilometersponsors' te fungeren. Iedereen kan zelf bepalen met hoeveel men bijdraagt. Contactpersoon voor dit evenement is Theo Vos telefoon 618504 (prive) of 613600 (werk).

Arafat blijft vasthouden aan garanties Washington

AMMAN - PLO-leider Yasir Arafat, aan de zijlijn gedrongen bij het Amerikaanse vredesinitiatief voor het Midden-Oosten, heeft maandag stilletjes Amman verlaten. De leider van de Palestijnse bevrijdingsbeweging blijft bij zijn eis dat Washington harde garanties moet geven voor de voor oktober geplande vredesconferentie.

Een Jordaanse zegsman zei dat het niet waarschijnlijk is dat Washington de door Arafat gevraagde garanties geeft. PLO-woordvoerder Yasir Abed-Rabbo noemde tegenover de krant Ad-Destour aan welke voorwaarden en garanties Arafat wil vasthouden: totale terugtrekking van de Israëlische troepen uit de bezette gebieden, inclusief oost-Jeruzalem en stopzetting van de kolonisatie van de bezette gebieden.

De PLO zou graag van de Arabische landen de garantie krijgen dat zij hun betrekkingen met Israël niet normaliseren voordat het de bezette gebieden heeft opgegeven en de Palestijnen hun rechten heeft gegeven. Over de samenstelling van de Jordaans-Palestijnse delegatie, zoals door Jordanië voorgesteld in juli, werd na afloop van de gesprekken tussen Arafat, koning Husayn en de leden van het dagelijks bestuur van de PLO niets meegedeeld.

Een Jordaanse regeringsfunctionaris zei dat Jordanië aan de conferentie zal deelnemen, ook als de PLO zou besluiten die te boycotten. Arafat zou de namen van de delegatie willen voorleggen aan het Palestijnse parlement in ballingschap (PNC) dat in oktober voor de eerste keer sinds de Golfoorlog bijeenkomt.

Frankrijk levert moordenaar uit Iraanse premier

PARIJS — Zwitserland heeft dinsdag een van de drie vermeende moordenaars van de Iraanse ex-premier Shapur Bakhtiar uitgeleverd aan Frankrijk. Dit is uit betrouwbare bron in Parijs vernomen.

Vakili, die op 21 augustus na een vlucht van twee weken door een politiepatrouille was aangehouden bij het meer van Genève, weigerde mee te werken aan een versnelde uitlevering. Daarop begon Frankrijk een langere juridische procedure. Bakhtiar, de laatste premier van Iran voordat Ayatollah Khomeini in februari 1979 terugkeerde en de islamitische revolutie begon, is op 6 augustus in zijn huis in Suresnes bij Parijs doodgestoken. De twee andere verdachten zijn nog voortvluchtig.

Busongeval in Turkije

ANKARA — Een Libanese toeristenbus is woensdag in het oosten van Turkije in een ravijn gestort. Daarbij kwamen minstens 41 mensen om het leven, zo deelde politie mee.

Het ongeval gebeurde op 18 kilometer van Dogubeyazit, aan de Iraans-Turkse grens. Volgens het Anatolische persbureau verongelukte de bus met 52 passagiers aan boord in een bocht op de weg tussen de stad van Dogubeyazit. Volgens de politie waren de Libanese shi'itische inzittenden op weg naar Iran voor een pelgrimstocht langs een aantal heilige plaatsen.

Aanklaagster mr. J. Van Luyn heeft woensdag voor de rechtbank in Rotterdam een gevangenisstraf van acht jaar geeist tegen de 32-jarige A. H. en de 31-jarige S. uit Indonesië. De officier van justitie acht bewezen dat beide verdachten in mei dit jaar als bemanningslid van het vrachtschip Paramaribo waren betrokken bij de invoer van 286 kilo cocaïne vanuit Suriname naar Rotterdam.

Zij en twee andere bemanningsleden waren door twee mannen, de hoofdverdachte C. uit Suriname en A. uit Togo, overgehaald om de partij cocaïne, die was verstopt in elf tassen, naar Rotterdam te smokkelen.

De bemanning zou als beloning 120.000 gulden per tas krijgen. De aanklaagster heeft woensdagmorgen al bekendgemaakt dat ze later op de dag tegen de hoofdverdachten C. en A. een gevangenisstraf van twaalf jaar zal eisen. Tegen de twee overige bemanningsleden wordt tien jaar cel geëist.

Alle mannen hebben een bekentenis afgelegd dat ze betrokken waren bij het transport. Tijdens de zitting op dinsdag verklaarden de vier bemanningsleden van de Paramaribo dat zij door C. en A. onder druk waren gezet om mee te werken aan de drugssmokkel. Die zouden door hen zijn bedreigd met represailles door het Surinaamse leger. Volgens C. zou A. daar goede connecties hebben. De drugssmokkel is uiteindelijk mislukt doordat de Rotterdamse politie op 18 mei een anonieme tip binnenkreeg dat de volgende dag een Surinaams vrachtschip "volgestopt met cocaïne" de Maasstad zou aandoen. De rechtszaak werd dinsdag na een zitting van negen uur aangehouden. De rechtbank had de hele dag nodig om de zes verdachten te horen.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TELECENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

...OFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag 07.00-16.00 uur; zaterdag van 08.00-...00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(Openingstijden voor het publiek)
...dag en donderdag van 14.00-18.00 ... dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ ...-20.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00

(Openingstijden voor lezers)
...dag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aan...ende stukken om 15.30 uur; gewone ...en om 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
...: informatie H. van Bommel, tel.: ...
...y: woensdag 12.00 uur - Restaurant ...ater.

GALERIA DI ARTE BONAIRE (Kaya ...di 70): openingstijden: maandag t/m ...g van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; ...dag van 08.00-12.00 uur.

DONDERDAG
LEZEN
...G
...19.00 uur over 'Total Physical Res-...' (vreemde taal onderwijs) - aula ...ngemeenschap Bonaire.

* * * * * * * *

KERKDIENSTEN
...ernarduskerk, Kralendijk:
...g t/m zaterdag om 18.45 uur; ...g om 08.00 en 19.00 uur.
...otokerk, Antriol:
...ag t/m zaterdag om 19.30 uur; ...g om 09.00 en 18.00 uur.
...cuskerk, Rincon:
...g t/m zondag om 19.30 uur.

Rosario snelste 5 kilometer

KRALENDIJK — De door Comcabon georganiseerde 5-km loop werd in de categoreie zestien tot ...entien jaar gewonnen door Earon Rosario die het parcours aflegde in ...28 minuut. Tweede ...ed in die categorie ...on Pietersz.

De bekende triathlon...st Michael Lammers was ...van de partij en liet voor ...elfde afstand 20.56 ...ukken. De verdere uit...gen zijn in de categorie ...15 jaar: 1. Brian Sara...a 22.13, 2. Dudley Cecilia ...15, 3. Andy Martinus ...06; 30-39 jaar: 1. Herbert ...ar 23.28, 2. Ernan Espi...a 30.42 en boven de veer...jaar was de eerste plaats ...or Mario Emerenciana in ...n tijd van 34.37.

Bij de dames werden Gio...ni Pauletta en Regina ...olina respectievelijk eerste ...n tweede in de Comcabon...op, die gesponsord werd ...or MITS.

Lezing over onderwijs in vreemde talen

KRALENDIJK — In de aula van de Scholengemeenschap Bonaire (SGB) zal op donderdag 5 september van drie uur 's middags tot zeven uur 's avonds een lezing worden georganiseerd over 'Total Physical Response' (TPR). In het Nederlands is TPR een andere benadering voor vreemde talen-onderwijs en is ontwikkeld in de Verenigde Staten door professor Asher.

Gebaseerd op diens ideeën heeft Elene de Ru deze benadering om vreemde talen te leren bewerkt voor het Nederlandse taalgebied. Zij is onder andere de auteur van de methode TPR Nederlandse taal in actie.

De lezing staat onder auspiciën van de Fundashon Material Skol op Curaçao en de Servisio di Enseñansa i Formashon (SEF) op Bonaire.

Tuur en Kelley gearriveerd



■ *WILLEMSTAD — Regilio Tuur (l.) en Kevin Kelley gisteren bij aankomst op de luchthaven Hato. De boksers waren vergezeld door hun beider manager Bill Bikoff uit de Oekraïne en trainer Philip Borgia. Tot hun niet geringe verbazing werden zij afgehaald in een limousine van de organisatie van het internationale boksgala dat zaterdag 31 augustus a.s. plaatsvindt in de sporthal van het SDK. Tuur komt in een gevecht over tien ronden uit tegen de Colombiaan Wilson fon Thalvo, terwijl Kelley eveneens over tien ronden in de clinch gaat met Juan Manuel Gomez Polo, ook wel de Colombiaanse Tyson genoemd.*

Door afgelasting ALM-vlucht

Nachtmerrie voor jonge Nederlandse toeristen

KRALENDIJK — Een vijftal jongelui, dat deels op familiebezoek, deels voor vakantie op Bonaire waren, wilde vrijdag 16 augustus terugkeren naar Nederland. Zij stonden geboekt op de LM-804 naar Curaçao en met de LM-975 van Curaçao naar Miami om vandaar met de Martin Air door te vliegen naar Nederland. Helaas begon op de Flamingo-luchthaven een nachtmerrie voor de vijf jeugdige toeristen, die te horen kregen dat de vlucht LM-804 niet werd uitgevoerd wegens technische mankementen. Dat betekende evenwel een gemiste verbinding van Curaçao naar Miami en wat nog erger was de doorverbinding naar Amsterdam.

Uiteraard was Bonaire Trading Company (BTC) bereid om als agent de vijf jongelui een extra gratis nacht in het Sunset Beach Hotel aan te bieden, zodat de reis naar Miami en vervolgens naar Amsterdam de volgende dag voortgezet kon worden. Buiten de waard gerekend, want de vlucht van Bonaire naar Miami was wel geregeld, maar het bleek dat het vliegtuig van Martin Air voor de vlucht Miami naar Amsterdam geheel volgeboekt was.

De volgende vlucht zou pas een week later zijn. Zoals bekend, is de ALM niet verantwoordelijk voor de eventuele doorverbindingen. Van de BTC-ALM-agent kregen de jongelui te horen dat zij niet langer in het hotel konden blijven en dus de vlucht naar Miami maar moesten nemen. Uiteraard werd daar niet op ingegaan, omdat de — inmiddels platzakke jongelui — niet wisten wat zij een week lang op de luchthaven van Miami zouden moeten doen. Liever bleven zij dan op Bonaire, dat, zoals zij zeiden, tenminste nog "Nederlands" grondgebied was.

Een van de jongelui was de zoon van de onlangs afgestudeerde en naar Bonaire teruggekeerde sociologe drs. Strauss-Marsera. Zij trok zich het lot van de jongelui aan en trachtte hen op weg te helpen. Allereerst door de kinderen weer naar de ALM/BTC te sturen en aan de ALM-agent Hugo Gerharts om hulp te vragen. Het bleek dat Gerharts niet te bereiken was en volgens mevrouw Strauss liet ALM-supervisor Dudley Lourens de wachtende jongelui via de politie verwijderen. Naar de mening van de sociologe mist Lourens de elementaire normen van burgerlijk fatsoen. Afgezien daarvan echter waren de vijf gestrande reizigers niet geholpen. Wel heeft BTC getracht de KLM te bewegen de vijf jongelui mee te nemen — desnoods met bijbetaling van de tickets — maar de KLM weigerde dat omdat zij daarover geen afspraken hebben met Martin Air.

De enige mogelijkheid die er open was, bleek opnieuw "enkele reis"-tickets te kopen op de KLM-vlucht Bonaire/Amsterdam. Daarvoor waren in de tourist class drie plaatsen beschikbaar voor een bedrag van 1330 gulden en twee plaatsen in de business class die elk 2780 kostten. Aangezien volgens mevrouw Strauss ALM-agent Hugo Gerharts niets van zich liet horen, besloot zij zich in verbinding te stellen met gezaghebber George Soliana. Hij zou contact opnemen met Gerharts. Het enige dat Soliana echter wist te bereiken, was een reductie op de twee plaatsen in de business class waarvoor het toeristentarief betaald behoefde te worden.

Zoals reeds opgemerkt, waren de vijf jongelui platzak en mevrouw Strauss-Marsera besloot de extra tickets te betalen zodat de jongelui toch naar Nederland konden vliegen. Zij schreef daarvoor een ABN-cheque uit ten bedrage van vierduizend gulden. Naar haar zeggen werd die echter geweigerd aangezien op zondag niet gecheckt kon worden of dit gedekt was. Noodgedwongen belde zij haar broer — exgedeputeerde Cai Marsera — die toen met zijn credit card het vereiste bedrag kon voldoen. Twee van de vijf jongelui bleken over een Visa card te beschikken en nadat het Amsterdamse Visa-kantoor was gebeld, bleek een eenvoudige fax naar de BTC voldoende om de jongelui een ticket ter beschikking te stellen.

De vijf onfortuinlijke toeristen zijn inmiddels in Nederland gearriveerd waar zij volgens Strauss-Marsera juridische stappen zullen ondernemen om het ten onrechte betaalde extra geld terug te vorderen, maar ook om de radio en televisie op de hoogte te stellen van hun angstige avontuur om zonder geld achtergelaten te worden op Bonaire.

Mevrouw Strauss blijkt uiterst verontwaardigd en heeft een zeven kantjes brief geschreven die is uitgedeeld aan het BC en de Statenleden van Bonaire, de minister van verkeer en ontwikkelingssamenwerking, de eilandsraadsleden, de directie van de ALM, de TCB, Bonhata en de pers. Strauss wijst erop, dat het ten slotte de schuld van de ALM was die de eerste vlucht niet uitvoerde en de jonge toeristen in feite liet "stikken". Zij attendeert niet op meerdere problemen met de ALM die op Bonaire vaak passagiers achterlaat. Ten slotte zegt zij dat wanneer zij de jongelui niet geholpen zou hebben, niemand verder enige aandacht aan het probleem besteedde. Het allerminst de ALM die naar haar mening met alternatieven op de proppen had moeten komen.

Miss Teenage in BSF

KRALENDIJK — Hoewel oorspronkelijk de Miss Teenage-verkiezing door de Bonaire Promoting Foundation (BPF) in Harbour Village Resort georganiseerd zou worden, heeft de leiding van het hotel daar ten slotte vanaf gezien.

De (te) grootste opzet van het evenement en het publiek dat de avond zou bijwonen, was niet in overeenstemming met het imago van het hotel. Een tweede reden was een (voor)publicatie van een van de Papiamentstalige ochtendbladen die bij general manager Patrick Poggi niet in de smaak viel.

Op korte termijn liet het vier sterrenhotel weten dat BPF maar een andere locatie moest zoeken aangezien Harbour Village geen medewerking zou verlenen door ruimte ter beschikking te stellen. Ook de eerder aangeboden gratis kamers voor enkele Venezolaanse novela-artiesten, die hun medewerking zouden verlenen aan de Miss Teenage-verkiezing, bleken niet meer beschikbaar.

De verkiezingsavond wordt nu georganiseerd op het terrein van de Bonaireaanse Sport Federatie (BSF), beter bekend als de tennisbanen achter de Maduro & Curiels Bank.

COMMENTAAR

Service

DE MANIER WAAROP mevrouw Strauss-Marsera haar verontwaardiging uit in een zeven blaadjes tellend verslag over de nare ervaring van haar zoon en zijn vrienden op Bonaire, valt niet direct onder een maatschappelijk aanvaardbare briefwisseling. Maar het is wel begrijpelijk.

Vijf jongelui brengen hun vakantie door op Bonaire. Hebben geldige tickets voor de heen- en terugreis met Martin Air. Die luchtvaartmaatschappij vliegt nu eenmaal niet op Bonaire en het is de ALM die gehouden wordt om deze passagiers op een aanvaardbare manier naar Miami te transporteren. Er is geen enkel excuus om op de kleine lettertjes in de ticket te wijzen, waar staat dat de ALM niet verantwoordelijk is voor de doorverbinding. Er was namelijk helemaal geen doorverbinding. De vlucht LM 804 werd gewoon niet uitgevoerd. De ALM is dus driewerf in gebreke en desnoods had de Curaçao/Miami-vlucht dan maar een tussenlanding gemaakt op Bonaire.

De manier waarop deze vijf jongelui door de ALM zijn behandeld, is schandelijk en zal zeker op geen enkele manier bijdragen tot opwekkende verhalen in Nederland over een verblijf op Bonaire.

Een feit is dat Strauss-Marsera ook erg boos is op ALM-agent Hugo Gerharts. Hij is echter degene geweest die werkelijk alles heeft geprobeerd om een aanvaardbare oplossing te vinden voor de vijf jongelui. Hij kan echter ook geen ijzer met handen breken.

Nog een feit is evenwel, dat de ALM — en zeker bij vluchten met doorverbindingen van of via Curaçao — de op Bonaire instappende passagier stiefmoederlijk behandelt. Telkens weer blijkt dat bij voorbeeld de ALM naar Miami overgeboekt is en wanneer de tussenlanding op Bonaire wordt gemaakt, dáár de passagiers achterblijven. Ondanks de OK-ticket.

In het geval van Strauss was er geen spráke van overboeking. Nogmaals de vlucht Bonaire naar Curaçao werd niet uitgevoerd en dat betekende dat de jongelui niet via Curaçao naar Miami konden. Alle "kleine lettertjes" ten spijt zal het merendeel van de bevolking weinig waardering kunnen opbrengen voor deze "service" en afhandeling van de ALM.

Nochi Willem:

Raadsvergaderingen na werktijd laten houden

KRALENDIJK — Op Bonaire worden de eilandsraadsvergaderingen integraal via het lokale radiostation Voz di Bonaire uitgezonden. Mocht ex-gedeputeerde Monchin Soliana in de jaren zeventig nog wel eens klagen dat de publieke tribune leeg bleef, dan kan hij er nu echter wel van verzekerd zijn dat de raadsvergaderingen gevolgd worden. Zij het voornamelijk onder werktijd omdat velen hun radio afstemmen op de uitzendingen vanuit de raadszaal. Toch meent Paboso-leider Nochi Willem dat raadsvergaderingen in de namiddag, avonduren of zaterdag meer beluisterd zullen worden.

Een opmerkelijk voorstel van Nochi Willem aangezien de rechtstreekse uitzendingen reeds min of meer gemeengoed zijn geworden. Willem gaat kennelijk van het standpunt uit, dat onder werktijd niet of nauwelijks geluisterd wordt, omdat er dan problemen kunnen ontstaan met de werkgever of het diensthoofd.

Naar de mening van Willem is het echter uiterst belangrijk dat de bevolking op de hoogte is van hetgeen zich afspeelt in de eilandsraadsvergaderingen. Hij vindt dat de bevolking — en dat zijn de kiezers — veel directer betrokken zijn bij de discussies als zij de uitzendingen via de radio en televisiestreeks kunnen volgen. Bovendien, zo merkte Willem op in de raadsvergadering van afgelopen vrijdag, wordt het BC ook niet gestoord in de uitvoering van hun dagelijkse werkzaamheden.

Gezaghebber mr. George Soliana reageerde vrijwel onmiddellijk op het idee van het Paboso-fractielid die overigens waardering kreeg voor het voorstel. Toch zag voorzitter Soliana wel een paar haken en ogen, want gezien de eventuele middag- of avonduren zouden de raadsleden zich wel eens beperkt kunnen voelen in hun spreektijd. Bovendien zag Soliana ook een geduchte concurrentie in de CNN, het voetballen in de Bonaireaanse competitie en de novela's. Dat zou betekenen dat de mensen een keuze moesten maken.

Overigens geloofde Soliana wel dat het inmiddels aanvaarbare niveau van de raadsvergaderingen een reden zou zijn om als luisteraar te kiezen voor de uitzendingen van de vergaderingen van de eilandsraad.

De scheepswerf Harland and Wolff in de Noordierse stad Belfast heeft orders voor de bouw van zes containerschepen gekregen ter waarde van 218 miljoen pond (Ruim f 500 miljoen).

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt, voornamelijk gedurende de nacht- en ochtenduren tijdelijks zwaar bewolkt met kans op een plaatselijke bui.
Matige tot vrij krachtige, overdag af en toe krachtige, wind uit overwegend oostelijke richting (tussen tien en 28 knopen).

WEEROVERZICHT:
In het Caribisch gebied bevinden zich momenteel geen storingen die van betekenis zijn voor het weer op de Benedenwindse eilanden. De aangevoerde lucht zal in de komende 24 uur echter voldoende vochtig en onstabiel zijn om een enkele plaatselijke bui tot ontwikkeling te doen komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
	Vanmorgen 08.00 L.T.	Afgelopen 24 uur		
Aruba	licht bewolkt	33	28	0.0
Bonaire	half bewolkt	--	--	0.0
Curaçao	half bewolkt	31	27	0.0
St Eustatius	half bewolkt	29	26	8.6
St Maarten	regenbui	32	27	10.0
Amsterdam	zwaar bewolkt	23	--	sp
Barranquilla	zwaar bewolkt	32	26	0.0
Boston	licht bewolkt	32	22	0.0
Caracas	regen	--	21	0.6
Chicago	onbewolkt	33	22	0.0
Detroit	nevel	31	21	0.0
Kingston	zwaar bewolkt	34	25	0.0
Medellín	half bewolkt	22	13	2.4
Miami	zwaar bewolkt	32	24	0.5
New York	onbewolkt	32	24	0.0
Philadelphia	nevel	31	23	0.0
Port of Spain	half bewolkt	32	24	0.4

DEPARTEMENT VAN HANDEL, INDUSTRIE EN WERKGELEGENHEID BONAIRE

Hoogst toelaatbare prijzen voor het **Eilandgebied BONAIRE ingaande 28 augustus 1991.**

	gelezen	kleinhandel	consument
...ijst			
...ncle Ben's	18/3 lbs.	fl. 83,51	f. 5,10+1,52
	12/5 lbs.	f. 89,20	f. 8,18+2,42
...lkpoeder			
...m instant	24/400 gr.	f. 88,51	f. 3,98
	12/900 gr.	f. 95,93	f. 8,63
	6/1800 gr.	f. 91,48	f. 16,47
	24/340 gr.	f. 77,11	f. 3,47 N
...de			
...roomboter			
Bruun	24/178 gr.	f. 67,93	f. 3,14+0,03
	48/362 gr.	f. 229,80	f. 5,31+0,02
Falcon	24/12 oz.	f. 52,30	f. 2,42+0,02
	24/16 oz.	f. 67,25	f. 3,11+0,06
Margarine			
Becel	40/250 gr.	f. 61,68	f. 1,71+0,08
	24/500 gr.	f. 68,18	f. 3,15+0,15
Sla-olie			
Comola	24/16 oz.	f. 62,90	f. 2,83+1,09
	12/32 oz.	f. 54,55	f. 5,05
	8/48 oz.	f. 52,51	f. 7,09+2,90
	6/1 gln.	f. 91,79	f. 16,52+7,42
Vegola	24/16 oz.	f. 58,23	f. 2,62+0,81
	12/32 oz.	f. 49,88	f. 4,49+1,12
	8/48 oz.	f. 47,81	f. 6,45+1,18
	6/1 gln.	f. 82,58	f. 14,86+6,95
...ezouten vis			
More	25/1 kg.	f. 298,74	f. 13,74+0,35
Melk in blik			
Carnation condensed milk	48/397 gr.	f. 53,67	f. 1,24—0,03
evap-Low-Fat	48/340 gr.	f. 43,72	f. 1.01—0,05
Ideal evap-milk	24/410 gr.	f. 23,12	f. 1,07—0,05
evap-milk	24/140 gr.	f. 23,12	f. 1,07—0,05
evap-milk	48/170 g.	f. 23,51	f. 0,54—0,03
Babyvoeding			
Cerelac	24/500 g.	f. 66,50	f. 3,07—0,11
	12/1000 gr.	f. 63,74	f. 5.90+0,20
Suiker			
RED PATH	5/4 gr.	f. 33,86	f. 7,31+0,46
	20/1 kg.	f. 39,18	f. 2,12+0,17
	10/2 kg.	f. 33,62	f. 3,63+0,36

Voor wat informatie betreffende hoogst toelaatbare prijzen u gelieve **telf. 8960** op te bellen.

De Minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid

MENSEN



Communisme was onderbreking

De omwenteling in de Sovjetunie bewijst dat "het Russische volk zijn geschiedenis kent en wil dat die doorgaat". Dit heeft prins Vladimir Romanov, de achterkleinzoon van tsaar Aleksandr II en hoofd van het keizerlijk huis, maandag gezegd.

"Het Russische volk begrijpt dat het communistische bewind niet meer was dan een **onderbreking** in de normale loop van de geschiedenis. Het is duidelijk een buitengewone sensatie. Het was bijna verbijsterend om te zien", aldus de prins (74) die in ballingschap in Parijs woont in een vraaggesprek met een Frans televisiestation.

■ *Verzorger Frank Arendse van de Amsterdamse diergaarde Artis, geeft zijn pas verworven troetelkind "Giddy-up-go", een Bennet-Wallaby kangeroebaby (soortnaam), de fles. Sinds het overlijden van de moeder, verzorgt Arendse het diertje thuis. Kangeroebabies blijven in moeders buidel tot ongeveer acht à negen maanden. Elke vier uur moeten zij worden gevoed.*

■ *Onlangs werd de familie Marten verblijd met het bericht dat zoon Sedney Marten is afgestudeerd van de Akademie der beeldende kunsten in Maastricht als eerstegraads docent in kunst en kunstgeschiedenis.*

Sedney wordt over een paar maanden terugverwacht op Curaçao.



Geen babbelboxen voor gedetineerden

De PTT heeft op verzoek van het ministerie van justitie de huizen van bewaring en de gevangenissen afgesloten van de mogelijkheid commerciële 06-lijnen te bellen. Volgens een woordvoerster van het ministerie van justitie was gebleken dat gedetineerden via zogeheten **babbelboxen** met elkaar communiceerden.

De maatregel is genomen met het oog op de beveiliging. "Het hele beveiligingsbeleid valt in duigen als men ongehinderd met elkaar kan communiceren. Het is niet voor niets dat gedetineerden niet gewoon met elkaar kunnen bellen", aldus de woordvoerster.

Het afsluiten betreft alleen de commerciële 06-lijnen. Niet-commerciële informatielijnen, alarmlijnen en semafoonnummers blijven gewoon bereikbaar.

Dekbedden overleven wasbeurt niet

Dekbedden kunnen slecht tegen wassen en chemisch reinigen: Ze krimpen bijna allemaal. Of het nu gaat om donzen bedden of dekbedden met een synthetische of wollen vulling, de afmeting is na reiniging dikwijls niet meer dezelfde. Dit blijkt uit een dinsdag gepubliceerd onderzoek van de stichting vergelijkend warenonderzoek (VWO).

De VWO onderzocht 37 merken en typen, waaronder twaalf dubbele dekbedden. Na reiniging bleek het vooral droevig gesteld met de synthetische. Op een na waren alle met een originele afmeting van 135 bij 200 centimeter kleiner geworden dan 195 centimeter lang en/of 130 centimeter breed.

Donzen dekbedden zijn meestal duurder in aanschaf. Maar, zo blijkt uit het onderzoek, ze zijn dan ook duidelijk beter dan synthetische of wollen. Zo is onder meer de verhouding gewicht-warmte veel gunstiger.

Fabrikanten blijken er nogal eens naast te zitten wat het donsgehalte betreft, zowel in negatief als in positief opzicht. Zo dienden enkele dekbedden volgens de opgave 65 procent dons te moeten bevatten. In werkelijkheid bleek het gehalte 80 procent. Andersom wordt nog wel eens betaald voor meer dons dan geleverd, aldus de VWO.

De dekbedden met een zogenoemde exotische vulling, bij voorbeeld kameelhaar, zijn duurder dan andere. Uit het onderzoek blijkt echter dat ze niet beter zijn dan de goedkopere wollen of synthetische.

Hirsch Ballin verbiedt luchtdrukpistolen

Minister Hirsch Ballin (Justitie) heeft dinsdag het dragen van **luchtdrukpistolen** op de openbare weg verboden. Hij wil hiermee het spel verfbal-schieten tegengaan.

Volgens Hirsch Ballin is het zogenaamde paint-ball schieten, waarbij de spelers elkaar met balletjes rode verf beschieten, door de betrokkenen als onschuldig tijdverdrijf bedoeld, maar jagen zij omstanders de stuipen op het lijf.

De minister heeft daarom het besluit wapens en munitie gewijzigd. In het besluit werd tot nu toe het begrip schietwapen beperkt tot wapens waarvan de kinetische mondingsenergie groter is dan 7,5 joule. Door dit deel van het besluit in te trekken vallen luchtdrukwapens voortaan onder de wet wapens en munitie.

Tegen het bezit, het vervoer (ingepakt) en het dragen ervan op niet openbare terreinen heeft de minister geen bezwaar. De burger hoeft de wapens niet in te leveren. Overigens hadden al verschillende gemeenten het dragen van dergelijke wapens verboden. Dat verbod geldt nu in heel Nederland.

Huisarts zijn is geen pretje

Fysieke en verbale **agressie** van patiënten **tegen huisartsen** is geen uitzonderlijk fenomeen. Veel huisartsen worden tijdens hun spreekuren en waarneemdiensten geconfronteerd met allerlei vormen van agressief gedrag, dat vooral is toe te schrijven aan ongeduld van de patiënt.

Op een oproep van het nieuwsblad gezondheidszorg hebben vijfhonderd huisartsen gereageerd. Hoewel het onderzoek niet representatief kan zijn voor alle achtduizend huisartsen in Nederland, gaat de redactie ervan uit dat hiermee slechts het topje van de ijsberg zichtbaar is geworden. Van de huisartsen hebben er driehonderd ervaring met een of andere vorm van agressie. Verbale agressie (dreigementen, scheldpartijen, dreigen met het inschakelen van een tuchtcollege of chantage) kwam in 215 gevallen voor. Vijftig artsen hebben fysiek geweld ondergaan of zijn ermee bedreigd.

In achttien gevallen ging het om bedreiging met een mes of revolver, terwijl een arts met een mes is gestoken. Mishandeling deed zich bij 27 huisartsen voor. Vier huisartsen zeggen door een patiënt te zijn gegijzeld. De oorzaak van het agressief gedrag ligt volgens de meeste artsen in het ongeduld van de patiënt over de beschikbaarheid van de huisarts of een doorverwijzing naar een specialist. De agressie kan ook samenhangen met psychische stoornissen of alcohol- en drugsverslaving.

Zeehondenvirus overvalt dolfijnen

De zieke en dode dolfijnen die de afgelopen weken in Italië zijn aangespoeld, blijken een **virus** van dezelfde familie te hebben, die in 1988 een enorme **sterfte** onder **zeehonden** in Noord-West Europa heeft veroorzaakt.

Prof. Dr. A.D.M.E. Osterhaus van het rijksinstituut voor volksgezondheid en milieuhygiene, dat in samenwerking met de zeehondencreche Pieterburen onderzoek heeft gedaan naar de dolfijnensterfte, is bang dat het virus overslaat op zeehonden.

"Wij zijn vooral bang dat de zeldzamere monniksrobben het virus zullen overnemen", aldus Osterhaus.

Volgens Osterhaus is er geen medicijn tegen het virus. Wel is het mogelijk om een preventief vaccin toe te dienen. "Maar dat kan bij dolfijnen, die in het wild zwemmen, natuurlijk onmogelijk gedaan worden", aldus Osterhaus. Het virus, dat zich van Spanje en Frankrijk richting Italië heeft verplaatst, heeft tot nu toe in Italië ongeveer zestig slachtoffers geëist.

CBS

WOENSDAG

20.00 To Be Announced
20.30 To Be Announced
21.00 Jake and the Fatman
22.00 48 Hours.

NBC

WOENSDAG

20.00 Unsolved Mysteries
21.00 Night Court
21.30 Dear John
22.00 Quantum Leap.

Dertig jaar radio

ORANJESTAD — Het radiostation Radio 1270 — voorheen Radio Antiliana — herdenkt op 2 september zijn dertig-jarig bestaan. Ter gelegenheid van dit zesde lustrum zal er van zeven tot negen uur 's avonds in Astoria Restaurant in San Nicolas, een heildronk worden geklonken.

HBO

WOENSDAG

16.00 Movie: 'Krull' (1983, Ken M[illegible] hall/Lysette Anthony)
18.00 Movie: 'Mad Max Beyond T[illegible] derdome' (1985, Mel Gibson/[illegible] Turner)
20.00 Movie: 'Die Hard 2' (B[illegible] Willis/Bonnie Bedelia)
22.00 Tales From the Crypt: Yel[illegible]
22.35 Dream On
23.05 1st & Ten
23.30 Movie: 'A Show of Force' (1[illegible] Amy Irving/Andy Garcia)
01.05 Movie: 'Mortal Passions' (1[illegible] Zach Galligan/David Warner)
02.40 Movie: 'Made in U.S.A.' (1[illegible] Lori Singer/Christopher Penn)
04.05 Movie: 'Die Hard 2' (B[illegible] Willis/Bonnie Bedelia).

TBS

WOENSDAG

16.05 Flintstones
16.35 Addams Family
17.05 Laverne and Shirley
17.35 Happy Days
18.05 Bewitched
18.35 Andy Griffith
19.05 The Jeffersons
19.35 Andy Griffith
20.05 Movie: The Amazing Ho[illegible] Hughes' (1977, Tommy Lee/Ed [illegible] ders)
24.05 Movie: 'The Searchers' (1[illegible] John Wayne)
02.35 Movie: 'The Jayhawkers' (1[illegible] Jeff Chandler)
04.35 All in the Family
05.05 Hogan's Heroes
05.35 CNN Headline News.

TELECURAÇAO

WOENSDAG

17.00 Ora pa Mucha;
18.00 Danger Bay;
18.30 Informe Deportivo me[illegible] Hector Rosario;
18.45 Nieuws in het Nederlands;
18.57 Tempu pa Dios;
19.00 Leu fo'i kas met Robby Schouten;
20.00 Telenotisia;
20.30 Telenovela: 'Fiera Radical';
21.00 Mundo Kreativo di Margie: 'Teknika di pòtret riba T-shirt' (herhaling);
21.30 Get Smart;
22.00 Wega di Number Kòrsou;
22.07 Showbiz Today;
22.35 Samenvatting Telenotisia;
22.40 Planeta 3: 'El sindicalisme en Cuba';
23.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)
* * * * * *

Wega di Number Kòrsou

0982
1798
9465

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Peter Dicker (Hoofdredacteur)
A. van Leeuwen(adjunct-hoofdredactrice)
N. Hendrikse (eindredacteur ÑAPA)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Jacoline Steegstra, Bob Harms, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Issell (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie: Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dindag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-15.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Caya G.F. Betico Croes 110
Tel: 24333 (drie lijnen)
Faxnummer: 22368

Eindredacteur/Directeur
Jos van der Schoot
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Etleen Clemencia-Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams, P.O Box 366, tel: 22580 / 22764
Faxnummer: 25868

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1

AMSTERDAM
correspondenten:
Mike Willemse
Telefoon & Fax: 020-6137251

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel: 035-724300)

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Distrlco N.V. Tel: 370503, 370504 en 370304

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 208.000, Maduro Bank rek. nr: 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.626
Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110, tel: 24333
Bonaire (abonnementen en incasso):
E.A. van der Ree, Kaya Lisboa 9

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand**

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 80,15 per maand (luchtpost) of NAf. 24,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

Heer Bommel en het Verdwijnpunt door Marten Toonder







7566 — Door de uitnodiging van heer Bommel was iedereen weer wat opgeleefd, en men kon het groepje dan ook opgewekt door de avondschemering naar Bommelstein zien vertrekken.

"Nu ik nog eens rustig nadenk", sprak de ambtenaar Dorknoper die naast de gastheer ging, "herinner ik mij dat ik bij u moest informeren naar een verdwenen flevelhuisje".

"Een verdwenen huisje?" herhaalde commissaris Bas met een frons. Maar heer Ollie glimlachte slechts.

"Daar staat het", zei hij wijzend. "Door het indrukken van de derde knop is alles weer zoals het was. Ik weet zeker, dat u zelfs het afval weer zult aantreffen op de plek waar we hebben gepiknikt, als u begrijpt wat ik bedoel".

Deze uitleg was echter niet begrijpelijk voor zijn metgezellen; de enige die het volgen kon, was professor Prlwytzkofski, die met Tom Poes de achterhoede vormde.

"Het was ener grootaardiger apparatuur!" riep de geleerde schallend. "Maar gruwzaam gevaarlijk!"

Het geluid van zijn stem werd voortgedragen op de wind, en bereikte zodoende ook het oor van de bediende Joost, terwijl deze uit een torenvenster de herfstgeuren opsnoof.

"Dat is heer Olivier!" sprak hij tot zichzelf. "Met gasten, zie ik. Ik vreesde het reeds, als men mij toestaat; het wordt tijd voor de maaltijd. En dat terwijl ik geen blikopener bij de hand heb".

Hij repte zich zorgelijk naar de keuken en daar was hij even later bezig met een hamer en een schroevedraaier. Want het bereiden van een eenvoudige, doch voedzame maaltijd is niet altijd eenvoudig werk; dat wordt wel eens voorbijgezien......

HENRY — By Dick Hodgins







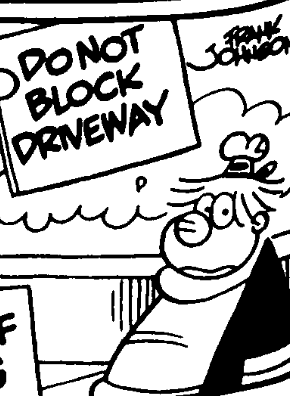


BONER'S ARK — By Addison & Frank Johnson





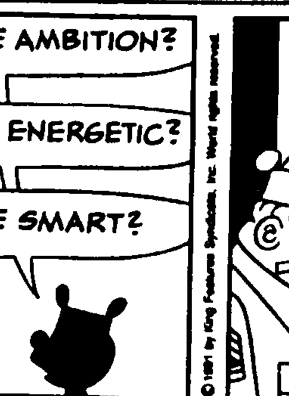




BEETLE BAILEY — By Mort Walker

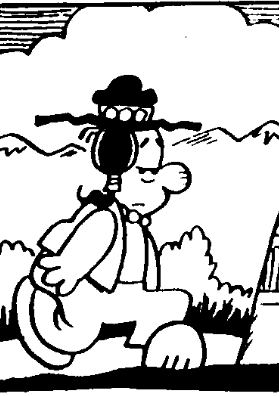








REDEYE — By Bill Yates & Mel Casson









Stockmarkets-NEWS

YORK	PREV.	27-08	FRANKFURT	PREV.	27-08	AMSTERDAM	PREV	27-08
JONES	3039	3026	DAX INDEX	1654	1647	CBS GEN.INDEX	91.70	91.20
RANDS	45.25	44.88	ASKO	885.00	885.00	ABN-AMRO	40.30	38.90
XP.	26.50	26.38	BASF	242.60	243.00	AEGON	118.20	119.10
USER B	53.38	53.63	BMW	524.50	524.50	AHOLD	80.70	80.90
	39.13	38.75	COMMERZBANK	254.50	253220	AMEV	49.80	49.80
EN	36.38	35.75	DAIMLER BENZ	755.50	752.00	AKZO	122.40	122.10
BELL S	83.75	82.25	DEUTSCHE BANK	657.00	653.50	BOLS	206.30	205.20
SLER	11.88	11.75	HOECHST	245.40	245.10	BUHR.TET.	46.00	44.20
CORP	14.88	14.88	KAUFHOF	511.00	502.00	DAF	21.60	21.80
COLA	64.88	64.63	MAN	369.50	369.00	DSM	107.40	107.00
TAL	61.50	62.75	PREUSSAG	365.00	361.00	ELSEVIER	85.30	86.10
NT	49.00	48.50	SIEMENS	665.60	664.00	FOKKER	32.20	31.90
.KODAK	43.88	43.63	VW	378.00	378.00	GIST BROC.	36.40	36.0(
	58.50	58.63				HAGEMEYER	121.50	123.0(
	31.50	31.00				HEINEKEN	153.50	154.0(
.ELECT.	74.63	74.13	LONDON			HOOGOVENS	60.00	60.2(
.MOTORS	37.63	37.38				ING	48.80	48.2(
	43.25	43.13	FT-100 INDEX	2640	2620	KLM	30.30	30.00
STAKE	15.25	15.00				KNP	50.80	49.20
	95.13	95.25	ARGYLL	3.08	3.02	NEDLLOYD	58.80	58.90
OGG	109.00	108.63	BARCLAYS BANK	4.77	4.72	PHILIPS	36.00	35.70
ONALDS	32.63	32.50	BASS	9.63	9.76	ROBECO	101.20	101.10
R	125.75	125.25	BRITISH STEEL	1.26	1.25	ROLINCO	100.10	99.70
ES.MNG	87.38	86.88	BRITISH TEL	3.93	3.90	RORENTO	67.40	67.40
L CORP	67.13	67.38	BTR	4.23	4.20	RODAMCO	53.50	53.30
	108.87	108.13	CADBURY	3.87	3.83	ROYAL DUTCH	158.60	157.20
ER	64.88	64.63	CABLE & WIRE	5.87	5.90	UNILEVER	158.80	158.20
RRIS	73.25	73.25	GRAND MET	8.27	8.15	VMF STORK	44.50	44.90
ER	61.13	60.63	MARKS & SPENCER	2.92	2.87	VOC	45.80	46.00
	42.00	41.63	REDLAND	5.80	5.70	VNU	71.70	70.00
JOHN	44.38	43.88	TATE & LYLE	3.93	3.93	WESSANEN	86.00	84.80
TAL CO	30.38	31.63						
WORTH	30.13	30.50						
			TOKYO					
	354.00	354.20				TORONTO		
			NIKKEI DOW IND.	21592	21641			
ER	3.96	3.93				TSE 300	3532,0	3517,0
			BRIDGESTONE	935	910			
OIL	21.82	21.92	CANON	1450	1440	ALCAN	20.75	20.88
			DAI ICHI KANGYO	2230	2190	BELL	45.00	44.75
/Yen	137.00	137.05	DAIWA SEC.	1140	1140	BANK OF NS	18.88	18.75
			HITACHI	1020	1020	CAN.PAC.	19.00	18.75
/DMARK	1.75	1.75	HONDA MOT.	1430	1460	IMASCO	30.50	30.38
			JAPAN AIRLINES	1130	1120	LAIDLAW	13.88	13.75
/US$	167.41	168.05	NEC	1220	1210	MOORE	29.25	29.00
			NOMURA SEC.	1600	1610	NORANDA	17.88	17.88
/NLG	1.97	1.97	NIPPON STEEL	390	388	PLACER DOME	13.63	13.38
/US$	117.30	117.48	MAZDA	505	510	POWER CORP.	15.75	15.38
/US$	87.37	87.56	SONY	5600	5600	ROYAL BANK	26.88	26.88

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP WOENSDAG 28 AUGUSTUS 1991 EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.54	1.56	1.58
PND STERLING	2.915	2.97	3.03
NED GLD	89.33	90.05	90.85
ZW FRANCS	115.99	116.71	117.51
FR FRANCS	28.58	29.68	30.38
DUITSE MARK	100.76	101.48	102.20
IT LIRE	1.04	1.34	1.40
AR FLORIN	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN	129.33	130.19	130.99
ECU	-.-	208.96	209.76

*VOOR BANKPAPIER
**VOOR OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

KOERSEN VAN DE GEMIDDELDE OBLIGATIE-LENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 28 AUGUSTUS 1991 EN TOT NADER ORDER.

12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	100.99
8 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1991	100.00
9 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1987/2002	95.00
8.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1994/98	100.86

DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

Financieel Nieuws

Damrak ligt er stil bij
AEGON ondergewaardeerd

AMSTERDAM — In de Verenigde Staten zijn vandaag de definitieve cijfers van het Bruto Nationaal Produkt over het tweede kwartaal van dit jaar bekend gemaakt en die vielen de beurs wat tegen. Dit resulteerde onmiddellijk in een daling van de dollar van ruim één cent op f.1,96. De Dow Jones bleef aan het begin van de handel rond de slotkoers van gisteren van 3026 punten hangen.
Ook Londen en Frankfurt gaven een nauwelijks gewijzigd beeld te zien.

Het lijkt wel of op de Amsterdamse beurs fraaie winstcijfers ook al niet meer gehonoreerd worden. Alleen indien er bij de presentatie van de cijfers een positieve verwachting voor de komende tijd wordt uitgesproken, wil men daar nog wel op reageren.

Neem nu Aegon, dat vandaag een 13,5 procent operationele winststijging bekend maakte maar f.1,40 achteruit moest op f.117,70, omdat de directie wat behoudend was met de vooruitzichten voor het komend halfjaar. Of het textielconcern Blydenstein-Willink dat ook met hogere halfjaarcijfers kwam en maar liefst bijna tien procent onderuit ging op f.39,-.

Uitgeverij Wolter Kluwer daarentegen maakte niet alleen een winststijging van dertig procent bekend, maar gaf ook een positieve prognose. Dit alles werd met twee gulden beloond op f.55,40.

Collega Elsevier, die morgen met de cijfers komt, zag zich tachtig cent ontgaan op f.85,30 en de VNU, die de afgelopen dagen fors heeft moeten inleveren, wist zeventig cent te stijgen, terwijl bekend werd gemaakt dat de winst met 35 procent was gedaald tot 51,1 miljoen. Wie het weet, mag het zeggen.

De beurs reageerde ook vandaag nog negatief op de dinsdag bekend gemaakte cijfers van Pakhoed. Het Rotterdamse fonds moest nog eens tachtig cent terug op f.43,80. Stadsgenoot Internatio-Muller won twee gulden op zeventig gulden rond.

ABN Amro heeft de afgelopen twee dagen weer wat van de winst moeten inleveren en eindigde vandaag op f.39,-. Akzo won f.0,80 op f.122,10. Buhrman-Tetterode verloor gisteren nog f.1,80, maar boekte vandaag een winst van f.2,20 en kwam daarmee op f.46,40. Bij de Internationale Nederlanden Groep wil het maar niet vlotten. Over het algemeen vindt men dat dit aandeel sterk is ondergewaardeerd, zeker nu de fonds vandaag sloot op f.47,90.

Oce-Van der Grinten wist de afgelopen week ruim acht procent te stijgen en sloot vandaag op f.58,-. Ahrend is de weg kwijt en daalde een rijksdaalder op f.140,50 en de Interview Groep, die hogere, maar geflatteerde winstcijfers bekend maakte, werd gestraft met een verlies van dertig cent op f.4,50.

Na een persconferentie voor analisten wist Otra tien gulden te winnen op f.310,-.

Nieuwe aandelen Bemco

AMSTERDAM - Bemco Australië, vanaf dinsdag 27 augustus officieel gedoopt tot Bemco Rentselect, heeft de koers van uitgifte van de op vrijdag aangekondigde claimemissie bepaald op f 52 per aandeel. Bestaande aandeelhouders hebben een voorkeursrecht. Zij kunnen voor elk aandeel een nieuw aandeel verkrijgen, zo heeft de directie van Bemco, Bank Insinger de Beaufort, maandag bekendgemaakt.

In totaal zullen 143.660 nieuwe aandelen worden uitgegeven van f 20 nominaal. De claimhandel begint op maandag 2 september en loopt tot vrijdag 13 september 13.15 uur. Stortingsdatum is 27 september 1991. Het doel van de emissie is de vergroting van het vermogen om in het verleden geleden verliezen te compenseren. Bemco belegde tot voor kort uitsluitend in Australische waarden, maar leed daarop forse verliezen. Na een beleidswijziging is besloten nog slechts in kortlopende guldensobligaties te beleggen. Bemco beschikt op dit moment over f 3,3 miljoen verliescompensatie. Om hier volop van te profiteren zal voorlopig geen winst aan de aandeelhouders worden uitgekeerd. Hierdoor verkrijgt de aandeelhouder volgens de directie een fiscaal onbelaste vermogensgroei gedurende de verliescompensatieperiode. Als de verliescompensatie volledig is verbruikt -naar verwachting binnen 2,5 jaar - zal het fonds mogelijk worden geliquideerd.

AGENDA CURAÇAO

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabao (3e district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere medische districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

KINDERARTS
(particuliere patiënten)
voor de dienstdoende arts belt U tel.: 624900/625100.

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS
voor wijkverpleging 'Prinses Margriet': consultatiebureaus te Sta Maria: tel.: 682344, 682412 en 682947; Montagne Abao: tel.: 673711 en Kaya Fensu (Koraal Specht): tel · 618577; hoofdkantoor te Sta Maria 17, kantooruren van 07.00-12.30/13.00-17.00 uur. Na 17.00 uur bereikbaar: zuster A. Römer, tel.: 370460.

NEUTRALE WIJKVERPLEGING
kantoor Gosieweg 15, tel.: 692231/692232; geopend van 07.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Pieters, tel.: 671147, pageboy 027-053 b.g.g. 691838.
kantoor Bandabao, Groot Sta Martha 141, tel.: 642555; geopend van 14.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Pieters, tel.: 671147.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43, tel.: 44510, 691343, 691683 en 691838; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO
Fontein 35, tel.: 648077/648387; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: zuster Leito, tel.: 641217 b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur.

STICHTING VAN HET WITE GELE KRUIS VOOR GEZINSVERZORGING 'KWIDO PA FAMIA'
Sta Maria 17, tel.: 680222; spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-10.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-16.00 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 648225 of 672699.

APOTHEKEN

NACHTDIENST
Otrobanda
Union, Breedestraat 137, tel.: 623575.
Punda
Mampuritu, Santa Rosaweg 329 (gebouw Centro Mediko Sta. Rosa), tel.: 674475.

DIVERSEN

HEEFT U hulp nodig bel SOS-lijn 127.

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (**op zaterdag**): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is **op zaterdag** van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 685544)
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 685917.

* * * * * * * * * * * * * * * * *

UITNODIGING

Voor de zielerust van onze dierbare vader, de heer

Johannes Alfred Gregorius Panka

nodigen wij U uit ter bijwoning van een H. Mis op woensdag 28 augustus om 19.00 uur in de kerk van Groot Kwartier.

Namens zijn kinderen:
Mildred Thodé-Panka en
Josette Elizabeth-Panka

Met diep leedwezen maken wij het plotseling overlijden bekend van onze ex-Collega en goede Vriend

JOHAN VAN EERDEN

beter bekend als Jopi, die 47 jaar deel heeft uitgemaakt van de Maduro & Curiel's Bank familie.

Wij zullen zijn collegialiteit, trouw en vriendschap nooit vergeten.

Jopi, rust in vrede.

Direktie en Personeel van:
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

Gradisimentu i Invitashon

Surnan di Roosendaal i Famianan di defunta

Sur Euberta Maduro

ta gradisi tur esnan ku di un of otro manera a mustra atenshon durante malesa, ora di morto i intiero di nos defunta, sea pa presensia, mandamentu di flor, krans, telegram òf tarheta.

Un gradisimentu speshal ta bai pa dòkter L. Snijde , dòkter Martis, dòkter Engels internist, dòkter Hew t internist, verpleegsters i broedernan di afdeling A- i di intensive care di hospital Sint Elisabeth pa n n kwido duná na e defunta.
Bon Dios bendishoná boso tur.

Alabes ta partisipá ku djabièrnè 30 di òugustus pa 6.30 (mitar di 7) di anochi lo tin e delaster Santu Sakrifisio di Misa na kapèl di Alverna.

Gasunie springt Noorwegen bij na verlies platform

GRONINGEN - De Nederlandse Gasunie gaat Noorwegen hulp bieden bij het nakomen van contractverplichtingen voor gasleveranties aan Duitsland, Frankrijk, België, Oostenrijk en Spanje. Het Noorse staatsbedrijf Statoil kan mogelijk problemen krijgen bij het nakomen van deze verplichtingen na een ongeluk afgelopen vrijdag met een gasplatform in aanbouw in Stavanger.

Vrijdag zonk een betonnen vloer van dat gasplatform, waardoor de voorgenomen start van de gaswinning in het Sleipner-veld in 1993 mogelijk twee jaar kan worden vertraagd.

Woordvoerder P. Bakker zei maandag dat de Gasunie ook contracten heeft met de afnemers van het Noorse gas en dat het bedrijf bovendien de technische faciliteiten heeft om het gas te leveren. Ook is er voldoende aardgas in Nederland beschikbaar om het Noorse contract over te nemen. "Het gaat om een extra hoeveelheid van circa zeven miljard kubieke meter aardgas per jaar. Die hoeveelheid kunnen we wel leveren", aldus Bakker.

Ook Nederland zou vanaf 1993 een geringe hoeveelheid aardgas uit het Sleipnerveld afnemen van Noorwegen. Maar wanneer Statoil die hoeveelheid niet kan leveren, zullen er in Nederland geen problemen ontstaan. "De voorraden in Nederland zijn voldoende om het wegvallen van het Noorse gas in 1993 op te vangen", aldus Bakker. Overigens gaat hij er van uit dat Noorwegen in eerste instantie zal proberen gas uit andere velden in te zetten om het contract toch na te kunnen komen. "Maar mocht dat niet lukken dan kunnen wij dus bijspringen", aldus Bakker.

FAILLISSEMENT

Bij vonnis van het Gerecht in Eerste Aanleg, Zittingsplaats Curaçao, d.d. 16 augustus 1991, is in staat van faillissement verklaard, de naamloze vennootschap

COMBULK N.V.

gevestigd op Curaçao, Kaya Flamboyan 11,

met benoeming:

- tot Rechter-Commissaris: mr. J.H. Bosch, Rechter in voormeld Gerecht;
- Curator: Mr. Ruben A. Diaz
  Zielinski & Gonzalez
  Polarisweg 27
  Zeelandia - Curacao.

met bepaling:

- dat de schuldvorderingen uiterlijk op donderdag 24 oktober 1991 bij de curator moeten worden ingediend;
- dat de verificatievergadering wordt gehouden op vrijdag 15 november 1991 te 08.00 uur in een van de zalen van het Stadhuis aan het Wilhelminaplein 4 op Curaçao.

De Curator.